

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

март 2021 / број 51

3/2021

Србија - Златибор, водопад Гостиље

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА БРИГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година V, број 51,
МАРТ 2021.**Оснивач и издавач:**

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а**За оснивача и издавача:**

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

мр Жељко Албанезе;
Јелена Драгојловић, самостални
саветник у Одсеку за порезе на
имовину Министарства финансија;
др Маријана Жиравец Младеновић,
главни и одговорни уредник часописа
„Пословни саветник“;
дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи
саветник у Министарству финансија

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rs

СIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за
рачуноводство, финансије и порезе / главни
и одговорни уредник Маријана Жиравец
Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017). -
Београд : ИНГ-ПРО, 2017. (Београд : Digital
art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом
медјуму:

Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-
3825

ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

Почетак фебруара је, напољу дува неки ветар, притисак је чудан, ремети концентрацију, а Марица уморна, преуморна од завршних рачуна, финансијских извештаја и непрекидног позивања од стране клијената. Устаје тако ујутро и прво што јој пролази кроз главу је да ли да се умије или да се убије, знајући да је још један дуг дан пред њом. Милутин се брије у купатилу и певуши неку Бренину песму.

Кад се и тако тежак дан привуче крају, стропшта се Марица у фотељу и гледа дневник. Министар најављује нову помоћ привреди већ неколико вечери узастопце. У том тренутку телефон се усјава. Зову клијенти редом да им каже када ће бити помоћ, који су услови, до кад не смеју да отпуштају запослене (и ово мало што су задржали након првог пакета помоћи) и да ли да брже-боље исплаћују дивиденду пре новог прописа или да то никако не раде јер можда због тога неће моћи да добију помоћ. Марица одговара да не зна да им објасни детаљније од онога што и сама чује као вест на телевизији. „Како не знаш, па управо је министар рекао“, као да су сви снимили исту реченицу. Марици скаче притисак и почиње да се црвени у лицу, а и даље објашњава клијенту да пропис још није усвојен и да она заиста не зна да му одговори.

Након неког времена Милутин губи стрпљење. Прилази Марици, узима јој телефон из руке и љубазно се обраћа лицу с друге стране линије: „Господине, Марица није више у могућности да разговара јер сте позвали погрешан број за пружање информација које тренутно има само онај који их износи на телевизији. Можете се директно обратити министарству, а ако вам се тамо нико не јави, можете да одете код Зорке, она сјајно гледа у шољу и у карте, па можда тамо нешто пише. Желим вам пријатно вече.“

Спушта слушалицу Милутин и гаси телефон. Не само да га је угасио, него га је и изнео на терасу и ставио у ону кутију у којој Марица држи документацију коју донесе клијенти да се излугује од короне пре него што почне да књижи. Затим узима даљински управљач и пребацује на канал „Лов и риболов“, на ком у том тренутку неки брка смирено гледа у ону своју удицу, а вода око њега се отегла у бесконачан смирај дана, па каже: „Марице, од данас ти ускраћујем приступ даљинском управљачу из чисто превентивних и здравствених разлога. Драга жено, добићеш инфаркт. Онда ће ти требати нека друга помоћ, а не помоћ привреди од пола минималца.“

Есејиста и књижевни критичар Зоран М. Мандић одлично је представио јурњаву савременог света у есеју под називом „Мобилни телефон (о потерама модерног света)“:

„Сад могу сви да те пронађу. Да те зауставе на пола пута. Да те пробуде. Натерају да станеш у тренутку када прелазиш улицу. Њен најопаснији део. Могу да те прекину усред реченице док говориш, или чак, док шапућеш неком на уво. Они више не мисле да не могу за тобом у купатилу, радну собу, врт, па чак и у спаваћу собу. Тамо где се гасе сва светла и престаје 'рад' спољног света.“

И не само то. И горе од тога. Постајеш, без кривице, жртва једне велике хајке. Хајке на приватност и време у коме та приватност опстаје. Сви њени аргументи и оправдања бивају бачени у воду пред немилосрдним налетима, навалама и атакама хајкача. Неретко те безазлене хајке прерастају у праве потере. Потере које за тобом иду и у друге земље без освртања на цену речи, коју потериоци баснословно плаћају у њима. А шта је најсложеније? У свему остајеш сам. Сам себи. Као савезник. Савезник и једина помоћ. Остаје ти да једино својом памећу надмудриш потеру. Да вешто измакнеш постављеним замкама. И умакнеш.

Да би у свему томе успео мораш, некада и под старе дане, да учиш да лажеш. Да 'потеру' преусмераваш сателитским стазама и на најзабитаја места планете. Да кажеш да јеси, а ниси, или да ниси, а јеси, негде где баш не могу како су замислили. И да све то гледаш иза неког угла. И записујеш, као какву прозу са трилерским заплетима и обртима. Да, ако ништа друго, а оно бар испружиш своје уморно тело од силних 'бежања' и још силнијих 'лагања' у собичку неког од јефтинијих хотела. Или, мотела. У коме ћете наћи само онај, или она, који не знају број твог мобилног телефона. А који те прате на екрану свог срца. И с тобом испијају 'кафу без шећера' у мислима. Тамо где су све потере смешне. А потериоцима онемогућен улаз.“

Др Маријана Жиравец Младеновић,
главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник“

АКТУЕЛНА ТЕМА

Нови програм директних давања привредним субјектима 10

1	Значење појединих појмова	12
2	Право на коришћење директних давања	12
3	Када се исплаћују давања и како се рачуна износ давања	13
4	Рок за коришћење добијених средстава	16
5	Прихватање директних давања	16
6	Исплата директних давања	16
7	Забрана исплате дивиденди	17
8	Губитак права на директна давања	18
9	Контрола испуњености услова	21
10	Повраћај директних давања	21

Нове субвенције угоститељској и туристичкој привреди због потешкоћа у пословању проузрокованих епидемијом болести COVID-19..... 22

I	Предмет Програма	22
II	Циљеви Програма	22
III	Начин коришћења средстава	22
1	Право на коришћење бесповратних средстава.....	23
2	Услови за доделу бесповратних средстава	23
3	Исплата бесповратних средстава	24

Усклађени динарски износи акцизе примењују се од 15. фебруара 2021. године 25

1	Преглед старих и нових динарских износа акциза на акцизне производе.....	25
2	Преглед старих и нових износа акциза до којих може да се изврши умањење плаћене акцизе на деривате нафте према намени коришћења деривата нафте	26
3	Износи акцизе на цигарете.....	27

Сви предузетници, без обзира на то како су разврстани, у оквиру годишњег финансијског извештаја достављају само биланс стања и биланс успеха 28

РАЧУНОВОДСТВО

Кратке теме из области рачуноводства и других области кроз питања претплатника..... 31

1	Рачуноводство	31
1.1	Услужна производња од материјала наручиоца посла – из угла пружаоца услуга.....	31
1.2	Услужна производња из угла наручиоца посла	33
1.3	Евидентирање корпоративног филма.....	34

1.4	Опрема и објекти добијени на коришћење	34
1.5	Свођење залиха готових производа на стварну цену коштања у сопственој малопродаји	35
1.6	Евидентирање накнада зарада које се рефундирају	36
1.7	Књижење плаћања тестирања на вирус	36
1.8	Евидентирање оквирне кредитне линије	36
1.9	Књижење мораторијума – промењени отплатни планови кредита	37
1.10	Књижење куповине ваучера који се дају као поклон деци запослених поводом Нове године	37
2	Остале области	37
2.1	Ликвидација: пријављивање потраживања и затезне камате	37
2.2	Такси: ангажовање возача	38
2.3	Примање готовог новца у износу вишем од 10.000 евра	38
2.4	Обавеза омогућавања плаћања картицом у малопродајном објекту	39
2.5	Трговина: истицање цене у иностраној валути	39
2.6	Откуп и продаја половне робе (енг. <i>second hand shop</i>)	40

Кратке теме из области пословања предузетника кроз питања претплатника.....41

1	Подношење пријаве ППДГ-1Р услед промене шифре делатности	41
2	Изградња објекта за вршење делатности	41
3	Паушалац издаје непокретност у закуп	42
4	Привремени прекид обављања делатности, а затим трајни прекид – пореска пријава и ванредни финансијски извештај	44
5	Привремени прекид обављања делатности – књижење рачуна у том периоду, одбитак улазног ПДВ-а и признавање трошкова у пореском билансу	44
6	Плаћање доприноса за време привременог прекида обављања делатности	45
7	Предузетник пољопривредник: обрачун доприноса	46
8	Боловање предузетника и пословођа	47
9	Породиљско боловање: предузетница паушалац	47
10	Фискална каса: фризер	48
11	Предузетник: обављање повремених и привремених послова	48
12	Промена предузетника – смрт предузетника	48

Кратке теме из области девизног пословања кроз питања претплатника.....49

1	Пренос потраживања резидента на другог нерезидента	49
2	Наплата од нерезидентног физичког лица за робу која остаје у Србији	49
3	Конверзија зајма од нерезидентног оснивача у капитал	50
4	Уговор о асигнацији између два резидента и једног нерезидента	51
5	Пребијање потраживања по основу извоза услуга од једног нерезидента са обавезом по основу кредитног посла према другом нерезиденту	51
6	Додатне уплате које не повећавају капитал – извештавање и повраћај	52
7	Пребијање дуговања и потраживања по основу реекспортних послова	53

ПОРЕЗИ

Утврђивање пореза на имовину самоопорезивањем54

1 Предмет опорезивања порезом на имовину	54
2 Обвезник пореза на имовину	58
3 Разврставање непокретности у сврху утврђивања пореске основице	59
4 Основица пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне књиге	62
4.1 Фер вредност као основица пореза на имовину	62
4.2 Вредност непокретности утврђена према прописаним елементима као основица пореза на имовину	63
4.3 Књиговодствена вредност непокретности као основица пореза на имовину	66
4.4 Набавна вредност непокретности као основица пореза на имовину	68
4.5 Основица пореза на имовину утврђена применом коефицијената	70
5 Настанак обавезе по основу пореза на имовину.....	71
5.1 Настанак обавезе по основу пореза на имовину за зграде у изградњи које се граде без грађевинске дозволе, односно за које је протекао прописани период од правоснажности грађевинске дозволе, на којима су изведени груби грађевински радови са конструктивним склопом.....	74
6 Престанак пореске обавезе	77
7 Стопе пореза на имовину	78
8 Олакшице при плаћању пореза на имовину	79
9 Пореска пријава о утврђеном порезу на имовину.....	84
10 Плаћање пореза на имовину	91

Кратке теме из области ПДВ-а92

1 Примена члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у за промет добара и услуга из области грађевинарства који се врши од 1. 1. 2021. године	92
2 Реализација уговора о комисиону у ситуацији када отпремање добара у иностранство врши комисионар у своје име, а за рачун власника добара.....	94
3 Услуге обуке физичких лица – кандидата које обвезник ПДВ-а – огранак пружа страном лицу, као и услуге обуке физичких лица – кандидата које обвезник ПДВ-а – огранак пружа без накнаде тим физичким лицима	96
4 Непостојање обавезе исправке одбитка претходног пореза у случају када је решењем надлежног органа извршена експропријација објекта у који је обвезник вршио улагања последњих десет година и по основу којих је остварио право на одбитак претходног пореза.....	96
5 Промет половног путничког аутомобила са аспекта Закона о ПДВ-у и Закона о порезима на имовину	98
6 Право на одбитак претходног пореза по основу набавке путничког аутомобила који обвезник ПДВ-а користи искључиво за обављање делатности изнајмљивања, када обвезнику ПДВ-а делатност изнајмљивања аутомобила није регистрована као претежна делатност	99
7 Право на рефундацију ПДВ-а за куповину монтажне куће са/без земљишта	100

Кратке теме из области примене прописа о ПДВ-у кроз питања претплатника 101

1 ПДВ у грађевинарству	101
1.1 Периодични рачун и нова правила од 1. 1. 2021. године.....	101

1.2	Аванс и коначни рачун у истом периоду – износ примљеног аванса виши од вредности радова по рачуну.....	102
1.3	Монтирање и демонтажа скеле без или са издавањем исте	102
1.4	Демонтажа и испорука новог дела столарије.....	103
1.5	Испорука контејнера – са и без уградње.....	103
1.6	Постављање бехатон плоча на паркингу	104
1.7	Чишћење канала багером.....	104
1.8	Уградња носача и постављање саобраћајне сигнализације.....	104
1.9	Испорука са уградњом роло-врата.....	105
1.10	Озелењавање дворишта.....	105
1.11	Чишћење градилишта и одвожење шута.....	106
1.12	Сторно издатог рачуна за промет из области грађевинарства – промет није извршен	107
1.13	Демонтажа и премештање система техничке заштите	107
1.14	Уградња солбанка (потпрозорских дасака).....	108
2	Евидентирање у систем ПДВ-а и укупан промет.....	108
2.1	Укупан промет за улазак у систем ПДВ-а – промет из члана 25. Закона.....	108
2.2	Евидентирање у систем ПДВ-а: започињање обрачуна ПДВ-а	109
2.3	Евидентирање у систем ПДВ-а: физичко лице које гради објекат	109
3	Право на одбитак претходног пореза	111
3.1	Набавка светлеће рекламе	111
3.2	Набавка видео-надзора и аларма	111
4	Место промета добара и услуга.....	111
4.1	Радови на непокретности	111
4.2	Монтажа и демонтажа скеле.....	112
4.3	Услуга која је пружена страном лицу које плаћа његова стална пословна јединица	112
4.4	Место промета добара који је извршен нерезиденту.....	112
4.5	Инсталирање опреме	113
5	Улагање у закупљени објекат	113
5.1	Улагање у објекат у власништву физичког лица уместо плаћања закупнине.....	113
5.2	Улагање закупца у закупљени објекат на терет закуподавца	114
5.3	Закуподавац улаже у објекат на терет закупца	114
6	Пореска ослобођења	115
6.1	Промет ослобођен ПДВ-а – међународни уговор ИПА	115
6.2	Промет ослобођен ПДВ-а – међународни уговор – фискална каса, ПОПДВ и достављање обрасца уз пријаву	116
6.3	СНПДВ – достављање обрасца уз ПДВ пријаву	117
6.4	Услуге превоза повезане са увозом када превоз врши више превозника.....	117
6.5	Промет добара у слободну зону	119
7	Остала питања из области ПДВ-а	119
7.1	Прималац донације плаћа ПДВ који је обрачунао давалац донације	119
7.2	Размена добара и услуга – закуп за услугу прераде.....	120

7.3 Размена добара и услуга	121
7.4 Наставак обављања делатности предузетника у форми ДОО – ПДВ.....	122
7.5 Стопа ПДВ-а: колачи и торте.....	123
7.6 Продаја добара из малопродаје физичком лицу на територији АПКИМ и достава путем курирске службе ...	123
7.7 Услуге које пружају здравствене установе.....	125
7.8 Продаја возила које је набављено у време када продавац још није био обвезник ПДВ-а	127
7.9 Продаја возила које је купљено пре 1. 1. 2005. године	127
7.10 Измењена ПДВ пријава: обрачун и припис камате	127
7.11 Основица за ПДВ: роба се продаје испод набавне цене или се роба поклања.....	128
7.12 Привремени увоз и закуп опреме	129
7.13 Набавка непокретности ради продаје физичком лицу – претходни ПДВ и фискална каса	130
7.14 Сторно фактуре – није извршен промет	131
7.15 Ситуације када може да се уговори обрачун ПДВ-а приликом преноса непокретности.....	131

Кратке теме у вези са исказивањем података у ПОПДВ обрасцу кроз питања претплатника 132

Такса за упис хипотеке	132
Уплата хуманитарне помоћи преко рачуна мобилног оператера.....	132
Мањак при попису утврђен на терет рачунополагача.....	133
Повраћај увезене робе због несаобразности	133
Смањење основице за извршен промет из области грађевинарства	134
Повећање основице приликом увоза на основу решења Управе царине.....	134
Примљене услуге од лица са седиштем на територији АП Косово и Метохија	134
Евидентирање преноса целокупне имовине по члану 6. ЗПДВ	135
Плаћен аванс за увоз робе	136
Примљени аванс за извоз робе	136
Плаћен аванс, а није добијена авансна фактура	136
Примљен неисправан рачун	137
Плаћена премија осигурања	138
Ангажовање лица преко омладинске задруге.....	138
Услуге пружене електронским путем лицима у земљи и иностранству	138

Кратке теме из осталих пореских области кроз питања претплатника 139

1 Порески поступак.....	139
1.1 Обезбеђење наплате дугованог пореза – главни дуг мањи од 1.500.000	139
1.2 Повраћај више плаћеног пореза услед поништења решења и затезна камата.....	140
1.3 Подношење пријаве по решењу ПУ и жалба.....	140
1.4 Датум плаћања пореза прекњижавањем	141
1.5 Промена седишта: обавештавање Пореске управе	141
2 Порези на имовину	142

2.1 Пренос апсолутних права и поклон приликом уступања земљишта општини без накнаде	142
2.2 Порез на имовину: монтажно-демонтажни објект	142
2.3 Порез на имовину: хангар за складиштење житарица	143
3 Порез на добит	144
3.1 Промене седишта (општине) обвезника	144
3.2 Стамбене заједнице: извештаји, порез на добит, плаћање управника	145

ЗАРАДЕ

Извештавање о извршењу расхода за плате у буџетима локалне власти у 2021. години... 147

1 Основне одредбе Правилника.....	147
2 Попуњавање образаца.....	147
3 Остале одредбе Правилника.....	148

Кратке теме из области зарада и других примања кроз питања претплатника 149

1 Зараде и накнаде зарада	149
1.1 Обавеза исплате нето зараде.....	149
1.2 Обрачун зараде малолетног лица	150
1.3 Обрачун минулог рада	150
1.4 Минимална зарада: новчана казна запосленом	150
1.5 Бонус: мерила за утврђивање	151
1.6 Дневнице: шифра исплате – опорезив и неопорезив део.....	151
1.7 Књижење стварних трошкова превоза на посао.....	152
1.8 Коришћење сопственог возила од стране лица ангажованог по уговору о ПП пословима.....	152
1.9 Накнада ученицима – дуално образовање.....	154
1.10 Војни пензионер задржава право на војно здравствено осигурање и приликом заснивања радног односа	155
1.11 Исплата отпремнине запосленом који је уједно и корисник пензије, а проглашен је технолошким вишком.....	156
1.12 Сразмерна основица доприноса код радног односа са непуним радним временом.....	156
1.13 COVID: доказ за одсуство са рада услед самоизолације или изолације	156
1.14 Солидарна помоћ: лош материјални статус запослених	157
1.15 Солидарна помоћ запосленима у ЈКП	157
1.16 Губитак права на директна давања и фискалне погодности – подношење измењене пореске пријаве.....	158
2 Олакшице приликом запошљавања	158
2.1 Доприноси за квалификована новозапослена лица које плаћа држава	158
2.2 Исплата бонуса квалификованом новозапосленом лицу.....	159
2.3 Достављање доказа за олакшицу из члана 21в ЗПДГ	159
2.4 Олакшица из члана 21в ЗПДГ: испуњеност услова.....	160
3 Боловање	160

3.1	Породиљско одсуство због рођења шестог детета за време коришћења одсуства због неге петог детета	160
3.2	Боловање: две врсте (дознаке) – пратилац, па неге детета до три године	160
3.3	Боловање: привремени и повремени послови	161
3.4	Право на боловање војног пензионера који је засновао радни однос	161
3.5	Право на боловање пензионера војног инвалида који је засновао радни однос	162
4	Други приходи	163
4.1	Надокнада трошкова смештаја за лице које није у радном односу код исплатиоца, а путује са запосленим	163
5	Остала питања	163
5.1	Стручно усавршавање запосленог	163
5.2	Уговор о стручном оспособљавању не закључује се за обуку за рад на машини	164
5.3	Право на накнаду од НСЗ за оснивача и законског заступника	165
5.4	Капитални добитак физичког лица приликом продаје удела	165
5.5	Самоопорезивање – примање по основу продаје личних ствари	166
5.6	Приходи остварени у иностранству – стаж и утврђивање својства осигураника	166
5.7	Закључивање уговора о привременим и повременим пословима са корисником породичне пензије	167
5.8	Повремени и привремени послови: ангажовање малолетног лица	168
5.9	Тестирање запослених на COVID 19 – трошак послодавца или зарада	169
5.10	ИОСИ: обрачун и књижење	170
5.11	Повраћај погрешно плаћеног пореза и доприноса	170
5.12	Закуп непокретности која се налази у иностранству од стране нерезидентног физичког лица	171
5.13	Промене у ЦРОСО услед статусне промене	171
5.14	Пријава у ЦРОСО: датум престанка радног односа ако је нерадни дан	172
5.15	Војни инвалидски пензионер – оснивач удружења	172
5.16	Моја прва плата – додатне исплате	173
5.17	Здравствено осигурање члана породице носиоца пољопривредног газдинства	174
	Основице за обрачун плата у јавном сектору – од плата за март 2021. године	175
1	Основице за плате изабраних, постављених и запослених у органима и службама локалне власти	175
2	Основице за обрачун плата запослених у јавним службама	176
3	Основице за обрачун плата запослених у установама здравствене и социјалне заштите	177
3.1	Основице за плате запослених у установама здравствене заштите (осим у војноздравственим установама)	178
3.2	Основице за плате запослених у установама социјалне заштите	178
4	Основице за обрачун плата код корисника буџетских средстава прописаних Законом о буџету за 2021. годину	179
	Начин и поступак достављања података у Регистар запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава	180
1	Који корисници јавних средстава достављају податке у Регистар	180
2	Приступ Регистру	180

3 Обрасци који се достављају Регистру	181
4 Рокови достављања података	182
5 Контрола података	182
6 Новчане казне за прекршаје	183

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за март 2021. године	184
---	-----

Актуелни статистички подаци на дан 25. 2. 2021. године	188
--	-----

1 Просечна месечна зарада по запосленом.....	188
1.1 Петоструки износ просечне месечне зараде за децембар – примена у сврху обрачуна пореске амортизације у обрасцу ОА	188
2 Доприноси за социјално осигурање.....	188
2.1 Стопе доприноса	188
2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса	188
2.3 Највиша основица за обрачун доприноса	188
3 Минимална зарада.....	188
4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом	189
5 Индекс потрошачких цена.....	189
6 Законске камате.....	189
6.1 Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе.....	189
6.2 Годишња законска затезна камата	189
7 Накнаде трошкова и друга примања запослених	190

ПС

Нови програм директних давања привредним субјектима

Влада Републике Србије је на седници одржаној 11. фебруара донела Уредбу о утврђивању Програма директних давања из буџета Републике Србије привредним субјектима у приватном сектору у циљу ублажавања економских последица проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 (у наставку: Уредба).

Уредба је објављена у „Службеном гласнику РС” бр. 11/2021 од 12. фебруара 2021. године, а ступила је на снагу наредног дана од дана објављивања, тј. од 13. фебруара 2021. године.

Уредбом је утврђен Програм директних давања из буџета Републике Србије привредним субјектима у приватном сектору у циљу ублажавања економских последица проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 (даље: Програм), који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Увод – сажетак

За разлику од прошлогодишње Уредбе о фискалним погодностима и директним давањима, Програмом је предвиђена **само мера у виду директних давања, што значи да нема фискалних погодности, односно новог одлагања доспелости пореза и доприноса. Бесповратна новчана средства могу да се користе искључиво за исплате зарада и накнада зарада запосленима.**

Директна давања привредним субјектима биће исплаћена у априлу, мају и јуну 2021. године. Прва уплата најављена је за 8. април.

Оно што је потребно истаћи јесте да се директно давање не добија ЗА запосленог, него га добија послодавац (који ће га користити искључиво за исплату зарада и накнада зарада запосленима), при чему се број запослених користи само као параметар за обрачун износа директног давања који привредни субјект добија. Уплаћени износи директних давања не везују се за сваког појединачног запосле-

ног по основу којег је послодавац стекао право на уплату, већ послодавац може сам да одлучи за које запослене и у којем обиму ће користити додељена средства за исплату зарада у прописаном периоду. Ако је неко лице на основу којег је послодавац добио директна давања раскинуло радни однос (а није изгубљено право на директна давања), она могу да се искористе за исплату зараде било којег другог запосленог.

С тим у вези, намена директних давања прецизирана је и у Мишљењу Министарства финансија бр. 07-00-255/2020-04 од 9. 6. 2020, које се односи на прошлогодишњу Уредбу о фискалним погодностима и директним давањима, а аналогно може да се примени и у случају новог програма, с обзиром на то да је циљ директних давања исти: „Директна давања из буџета (уплата бесповратних новчаних средстава) привредним субјектима у приватном сектору могу да се користе искључиво за исплате зарада и накнада зарада запосленима, **у смислу да се послодавцу обезбеде средства како би могао да изврши исплату зарада, односно накнада зарада запосленима.** Уредбом се не уређује право запослених на зараду и накнаду зараде, као ни висина зараде и накнаде зараде, већ се то уређује прописима из области радноправних односа (законом којим се уређује рад, општим актом код послодавца, уговором о раду).”

Такође, добијена средства се са посебног наменског рачуна (на који су уплаћена из буџета) исплаћују на текући рачун запослених.

Осим тога, важно је истаћи да **не постоји обавеза да се пореска пријава за зараде за месец фебруар поднесе до краја фебруара**, већ то треба учинити најкасније до краја марта, а затим пореску пријаву за зараде за март треба предати до краја априла и, коначно, пореску пријаву за зараде за април треба предати до краја маја.

Начин прихватања директних давања уређен је тако да привредни субјекти дају посебну изјаву на порталу Пореске управе *еПорези*, највероватније приликом подношења пореске пријаве. **Обја-**

9 Контрола испуњености услова

Испуњеност услова за губитак права на коришћење директних давања прописаних Програмом **проверава Пореска управа сваког последњег дана у месецу почев од месеца марта 2021. године закључно са 30. септембром 2021. године**, с тим што се испуњеност услова за губитак права на коришћење директних давања прописаних Програмом може контролисати и након 30. септембра 2021. године, у роковима за застарелост права на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања, прописним законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

Напомињемо да на губитак права на директна давања не утичу флукуације запослених у току месеца (престанак радног односа одређеним лицима и заснивање радног односа са другим лицима), него се гледа број запослених на последњи дан сваког месеца почев од марта 2021. године закључно са даном истека рока од три месеца од последње исплате директних давања.

То практично значи да послодавац у току месеца мора да проверава да ли је дошло до смањења броја запослених за више од 10% како би, у случају отказа уговора о раду (или одласка у пензију или престанка радног односа из било ког другог разлога) од стране нпр. једног запосленог у истом месецу, засновао радни однос са једним новозапосленим и како би на крају месеца имао исти број запослених као на дан 13. 2. 2021. године.

Дакле, за потребе утврђивања губитка права на директна давања не посматра се број запослених у току месеца, већ искључиво на последњи дан у месецу. С тим у вези, послодавци који су у току месеца имали смањење броја запослених за више од 10% у односу на 13. 2. 2021. године, запошљавањем нових лица закључно са последњим даном тог месеца могу да „надоместе” број запослених и тиме избегну губитак права на директна давања. При томе није од значаја да ли је са новозапосленим лицима закључен уговор о раду на одређено или на неодређено радно време, односно са пуним или непуним радним временом.

Предузетник, предузетник паушалац и предузетник пољопривредник **који немају запослена лица на дан 13. фебруар 2021. године** не губе право на директна давања ако након добијања

директних давања региструју привремени прекид обављања делатности.

10 Повраћај директних давања

Привредни субјекти који изгубе право на директна давања прописана Програмом дужни су да изврше повраћај директних давања са каматом обрачунатом по стопи по којој се врши обрачун камате за кашњење у исплати пореских обавеза почев од дана када су им исплаћена појединачна директна давања, најкасније у року од пет дана од дана престанка права на коришћење директних давања. Повраћај директних давања из претходног става врши се на рачун за исплату директних давања отворен за ту намену у Министарству финансија – Управи за трезор.

Уколико привредни субјект који је изгубио право на директна давања не изврши повраћај средстава на начин наведен у претходном ставу, повраћај средстава извршиће се на основу решења Пореске управе, сходном применом прописа којима се уређују порески поступак и пореска администрација.

ПС

Нове субвенције угоститељској и туристичкој привреди због потешкоћа у пословању проузрокованих епидемијом болести COVID-19

У „Службеном гласнику РС” бр. 11 од 12. фебруара 2021. године објављена је Уредба о утврђивању Програма распореда и коришћења субвенција за подршку раду угоститељске и туристичке привреде због потешкоћа у пословању проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2, којом се утврђује **Програм распореда и коришћења субвенција за подршку раду угоститељске и туристичке привреде због потешкоћа у пословању проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2** (даље: Програм), који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део. Поменута уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС”, односно 13. фебруара 2021. године. На дан ступања на снагу те уредбе престаје да важи Уредба о утврђивању Програма распореда и коришћења субвенција за подршку раду угоститељске и туристичке привреде због потешкоћа у пословању проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Сл. гласник РС” бр. 146/20 – даље: стари Програм).

I Предмет Програма

Програмом распореда и коришћења субвенција за подршку раду угоститељске и туристичке привреде због потешкоћа у пословању проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 (даље: Програм) утврђују се распоред и коришћење субвенција за подршку раду угоститељске и туристичке привреде због потешкоћа у пословању проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2.

II Циљеви Програма

Основни циљеви Програма су:

- 1) очување угоститељске делатности Републике Србије;
- 2) очување других привредних грана повезаних са угоститељством;
- 3) очување запослености у угоститељству;

- 4) очување туристичке индустрије Републике Србије;
- 5) очување других привредних грана повезаних са туризмом;
- 6) очување запослености у агенцијском пословању у области туризма;
- 7) обезбеђење услова за опоравак и планирање туристичке индустрије за следећу сезону, као покретачког механизма за остале повезане привредне гране.

III Начин коришћења средстава

Средства утврђена Програмом додељују се бесповратно. Исплату средстава привредним субјектима вршиће министарство надлежно за послове туризма (даље: Министарство).

Средства се додељују у висини од 30.900,24 динара по сваком запосленом за ког је привредни субјект исплатио зараду за месец децембар 2020. године и поднео одговарајућу пореску пријаву.

Дакле, износ средстава субвенције коју привредни субјект добија рачуна се као производ броја запослених којима је исплатио зараду за месец децембар 2020. године (и поднео одговарајућу пореску пријаву) и износа од 30.900,24 динара.

Под исплатом зараде подразумева се да је запосленом исплаћена зарада по уговору о раду. Привредни субјекти који су за месец децембар 2020. године платили само доприносе за социјално осигурање (ОВП 109), без исплате нето износа, немају право на субвенцију.

Бесповратна средства додељиваће се на основу броја запослених, независно од тога да ли су у децембру 2020. године радили пуно или непуно радно време, цео месец или део месеца, на одређено или на неодређено време.

Одобрена средства субвенција уплаћиваће се корисницима на посебне наменске динарске ра-

Привредни субјект губи право на коришћење субвенције уколико:

- смањи број запослених за више од 10% у периоду од дана ступања на снагу Уредбе (дакле 13. 2. 2021. године) **закључно са истеком периода од три месеца након исплаћене помоћи**, не рачунајући запослене који су са привредним субјектом закључили уговор о раду на одређено време пре дана ступања на снагу Уредбе за период који се завршава од дана ступања на снагу те уредбе до истека периода од три месеца након исплаћене помоћи;
- **уколико додељена бесповратна средства до истека периода од три месеца након исплаћене помоћи у потпуности или делимично не искористи искључиво за зараде запослених.**

Проверу наведеног услова за доделу вршиће Министарство финансија, о чему ће, у случају неиспуњења, обавестити Министарство, које ће захтевати повраћај одобрених бесповратних средстава од привредног субјекта. Уколико се утврди да је привредни субјект смањio број запослених више од броја прописаног ставом 4. датог одељка или да је ненаменски користио додељена бесповратна средства, привредни субјект је дужан да најкасније у року од тридесет дана од дана пријема захтева Министарства изврши повраћај искоришћених субвенција, са каматом обрачунатом по стопи по којој се врши обрачун камате за кашњење у исплати пореских обавеза, почев од дана када је искористио средства до дана када врши повраћај.

Дакле, проверу испуњености услова обавља Министарство финансија, које, у случају неиспуњења, о томе обавештава Министарство трговине, туризма и телекомуникација, које затим субјекту који је изгубио право на коришћење субвенције шаље захтев да изврши повраћај искоришћене субвенције са каматом. Привредни субјект има рок од тридесет дана од пријема тог захтева да изврши повраћај средстава са припадајућом каматом.

У вези са привредним субјектима који су користили и прошлогодишњу субвенцију, према старој Уредби ваља подсетити и на следеће:

- Привредни субјект је губио право на коришћење субвенције уколико **смањи број запослених за више од 10% у периоду од 5. децембра 2020. године, закључно са 31. јануаром 2021. године**, не рачунајући запослене који су са привредним су-

бјектом закључили уговор о раду на одређено време пре дана ступања на снагу поменуте уредбе за период који се завршава од дана ступања на снагу те уредбе, односно од 5. децембра 2020. године до 31. јануара 2021. године, односно **уколико додељена бесповратна средства до 31. јануара 2021. године у потпуности или делимично не искористе искључиво за зараде запослених.**

- Привредни субјекти који су у периоду од 1. до 12. фебруара 2021. године смањивали број запослених имају право на доделу нових бесповратних средстава (по новој Уредби), при чему истовремено нису изгубили право на средства која су претходно добили.

Велики привредни субјекти који су у стечају или у поступку ликвидације, односно привредни субјекти који су се налазили у тешкоћама пре 31. децембра 2020. године, дужни су да изврше повраћај одобрених средстава. Значи, и тим субјектима (ако су на Списку) уплата субвенције биће извршена по аутоматизму, али су дужни да уплаћена средства врате – претпостављамо на исти рачун са којег је уплата и извршена, с тим што Програмом није прецизирано у ком року су дужни да врате средства. Осим тога, на основу наведене одредбе није могуће растумачити по којим се критеријумима утврђује да се привредни субјект „налазио у тешкоћама пре 31. 12. 2020. године” (осим ако су стечај или ликвидација покренути, што је јавно доступан податак), па остаје да се надлежно министарство изјасни по том питању.

3 Исплата бесповратних средстава

Исплата бесповратних средстава биће извршена на посебне наменске динарске рачуне привредних субјеката наведених у Списку.

Привредни субјекти са Списка биће обавештени о отварању наменских динарских рачуна достављањем обавештења у електронско пореско сандуче на порталу еПорези.

Привредни субјект исплаћена средства може да искористи закључно са 30. септембром 2021. године, након чега ће наменски рачуни бити затворени, а неискоришћена средства пренета у буџет Републике Србије.

Министарство је дужно да води евиденцију о додељеној државној помоћи по основу Програма, као и да достави извештај о додељеној државној помоћи Комисији за контролу државне помоћи.

Редакција

Усклађени динарски износи акцизе примењују се од 15. фебруара 2021. године

У складу са чланом 17. ст. 1. и 5. и чланом 40в ст. 1–3. и 5. Закона о акцизама („Сл. гласник РС” бр. 22/2001... и 153/2020 – изм. усклађених дин. изн.), динарски износи акциза из члана 9. став 1. тачка 1), тачка 2) алинеја трећа, тачка 3) алинеја четврта, тачка 4), тачка 5) алинеја четврта, тачка 6) и тачка 7) алинеја трећа и члана 9. став 5. тачка 1) подтачка (1) алинеја трећа, подтачка (4) алинеја прва, подт. (5) и (6), тачка 2), тачка 3) подтачка (1) алинеја трећа, подтачка (2) алинеја прва, подтачка (3), т. 4), 5)

и 6), члана 12а, чл. 14 и 14а и члана 40г Закона о акцизама **усклађују се са годишњим индексом потрошачких цена у 2020. години.**

У складу са овлашћењем из члана 17. ст. 1. и 5. и члана 40в ст. 1–3. и 5. Закона о акцизама, Влада Републике Србије утврдила је и објавила у „Службеном гласнику РС” бр. 11/2021 усклађене износе акциза који се примењују од 15. фебруара 2021. године, које наводимо у наставку.

1 Преглед старих и нових динарских износа акциза на акцизне производе

Врста акцизног производа	Износи акцизе који се примењују од 1. 7. 2020. до 14. 2. 2021. године	Износи акцизе који се примењују од 15. 2. 2021. године
Деривати нафте:		
1) Оловни бензин (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 51 00 и 2710 12 59 00)	60,71 дин./л	61,50 дин./л
2) Безоловни бензин (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 41 00, 2710 12 45 00, 2710 12 49 00 и 2710 20 90 11)	57,10 дин./л	57,84 дин./л
3) Гасна уља (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00, 2710 19 48 00, 2710 20 11 00, 2710 20 16 00* и 2710 20 19 00)	58,72 дин./л	59,48 дин./л
4) Керозин (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 19 21 00 и 2710 19 25 00)	68,45 дин./кг	69,34 дин./кг
5) Течни нафтни гас (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2711 12 11 00 до 2711 19 00 00)	44,59 дин./кг	45,17 дин./кг
6) Остали деривати нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон дестилације до 380°C (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 11 00, 2710 12 15 00, 2710 12 21 00, 2710 12 25 00, 2710 12 90 00, 2710 19 11 00, 2710 19 15 00, 2710 19 29 00, 2710 19 31 00, 2710 19 35 00, 2710 19 99 00, 2710 20 90 19 и 2710 20 90 99)	68,45 дин./кг	69,34 дин./кг
7) Биогорива и биотечности (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 3826 00 10 00 и 3826 00 90 00)	57,37 дин./л	58,12 дин./л
Алкохолна пића:		
1) Ракије од воћа, грожђа, вина и друге воћне ракије са додатком екстракта биља, делова биља или пољопривредних производа	134,87 дин./л	136,62 дин./л
2) Ракије од житарица и осталих пољопривредних сировина	343,70 дин./л	348,17 дин./л
3) Остала јака алкохолна пића	220,80 дин./л	223,67 дин./л
4) Нискоалкохолна пића	22,84 дин./л	23,14 дин./л
5) Пиво	26,10 дин./л	26,44 дин./л
Кафа:		
1) Непржена кафа (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 0901 11 00 00 и 0901 12 00 00)	91,80 дин./кг	92,99 дин./кг
2) Пржена кафа (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 0901 21 00 00 и 0901 22 00 00)	114,74 дин./кг	116,23 дин./кг
3) Љуспице и опне од кафе (тарифна ознака номенклатуре ЦТ 0901 90 10 00)	126,21 дин./кг	127,85 дин./кг
4) Екстракти, есенције и концентрати од кафе (тарифна ознака номенклатуре ЦТ 2101 11 00 00)	172,12 дин./кг	174,36 дин./кг
5) Замена кафе које садрже кафу (тарифна ознака номенклатуре ЦТ 0901 90 90 00)	344,24 дин./кг	348,72 дин./кг

Нови износи акциза који могу да се рефундирају од 15. 2. 2021. године

Врста акцизног производа	Прописани износ акцизе	Износ умањења акцизе	Износ који се може повратити (разлика)
1) За гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама која се користе:			
- као моторно гориво за транспортне сврхе за превоз лица и ствари	59,48 дин./л	50,12 дин./л	9,36 дин./л
- за грејање	59,48 дин./л	7,71 дин./л	51,77 дин./л
- као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије	59,48 дин./л	0 дин./л	59,48 дин./л
- у индустријске сврхе	59,48 дин./л	0 дин./л	59,48 дин./л
2) За керозин из члана 9. став 1. тачка 4) Закона о акцизама који се користи у индустријске сврхе	69,34 дин./л	0 дин./л	69,34 дин./л
3) За течни нафтни гас из члана 9. став 1. тачка 5) Закона о акцизама који се користе:			
- као моторно гориво за транспортне сврхе за превоз лица и ствари	45,17 дин./кг	25,34 дин./кг	19,38 дин./кг
- за грејање	45,17 дин./кг	6,60 дин./кг	38,57 дин./кг
- у индустријске сврхе	45,17 дин./кг	0 дин./кг	45,17 дин./кг
4) За остале деривате нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон дестилације до 380°C из члана 9. став 1. тачка 6) Закона о акцизама, а користе се у индустријске сврхе	69,34 дин./кг	0 дин./кг	69,34 дин./кг
5) За биогорива из члана 9. став 1. тачка 7) Закона о акцизама која се користе као моторно гориво за транспортне сврхе за превоз лица и ствари	58,12 дин./л	45,92 дин./л	12,20 дин./л
6) За биотечности из члана 9. став 1. тачка 7) Закона о акцизама које се користе:			
- за грејање	58,12 дин./л	2,90 дин./л	55,22 дин./л
- као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије	58,12 дин./л	0 дин./л	58,12 дин./л

3 Износи акцизе на цигарете

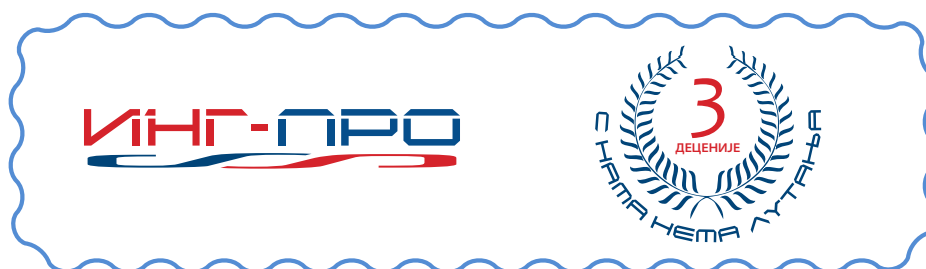
Законом о изменама и допунама Закона о акцизама („Сл. гласник РС” бр. 153/20), који се примењује од 1. јануара 2021. године, извршене су измене чланова 14а и 40а, којима су прописани нови износи акциза на течности за пуњење електронских

цигарета и на цигарете произведене у земљи и из увоза. Акциза на течности за пуњење електронских цигарета плаћа се по милилитру течности, а у 2021. години износи 6,00 дин./ml.

Важећи износи акциза на цигарете од 1. јануара 2021. године су:

Врста акцизног производа	Усклађени износ акцизе
Дуванске прерађевине – цигарете из увоза и цигарете произведене у земљи (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 2402 20 10 00 и 2402 20 90 00):	
– у периоду од 1. јула до 31. децембра 2020. године	75,25 дин./пак.
– у периоду од 1. јануара до 30. јуна 2021. године	76,75 дин./пак.
– у периоду од 1. јула до 31. децембра 2021. године	78,25 дин./пак.

ПС

Сви предузетници, без обзира на то како су разврстани, у оквиру годишњег финансијског извештаја достављају само биланс стања и биланс успеха

У броју 1/2021 „Пословног саветника” (стр. 87) истакали смо дилему у вези са обухватом годишњег финансијског извештаја за 2020. годину предузетника који су разврстани као мали, средњи или велики (на основу података из годишњег финансијског извештаја за 2019. годину). Како смо и тада навели, с обзиром на то да је чланом 2. став 1. тачка 9) старог Закона о рачуноводству прописано да редован годишњи финансијски извештај микро правних лица и предузетника обухвата биланс стања и биланс успеха, у случају примене „више” рачуноводствене регулативе, која је дозвољена одредбама новог закона, као и услед разврставања предузетника у све величине друштава, што је уведено новим законом, настаје правна несигурност у вези са истовременом применом одредаба старог и новог закона. У тренутку настанка тог чланка нису била позната службена мишљења Министарства финансија која би разрешила недоумице. Због тога смо изнели своје размишљање у вези са наведеном недоумицом, а то је да предузетници који су у обавези (због разврставања) или одлуче да примењују МСФИ за МСП, односно МСФИ – састављају цео сет финансијских извештаја.

На исти начин је и на сајту Агенције за привредне регистре објављено следеће:

„СЕТ ОБРАЗАЦА

Прописани сет образаца који чине део извештаја за статистичке потребе, уз који се истовремено доставља и редовни годишњи финансијски извештај, зависи од величине и групе правних лица, као и примењене рачуноводствене регулативе, а одређен је на следећи начин:

Правна лица и предузетници разврстани као велика, средња и мала правна лица, осим других правних лица, као и сва јавна друштва, независно од величине, обавезно достављају извештај за статистичке потребе, уз који се истовремено доставља и редовни годишњи финансијски извештај на обрасцима:

- Биланс стања,
- Биланс успеха,
- Статистички извештај,
- Извештај о осталом резултату,
- Извештај о токовима готовине,
- Извештај о променама на капиталу,
- Напомене уз финансијске извештаје (у форми текста).

Наведени сет образаца који су прописани подзаконским актом за привредна друштва достављају правна лица и предузетници разврстани као микро правна лица, као и друга правна лица која одлуче да примењују МСФИ за МСП, односно МСФИ. Подаци у наведеним обрасцима исказују се на свим позицијама.

Велика, средња и мала друга правна лица која примењују Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, достављају извештај за статистичке потребе, уз који се истовремено доставља и редовни годишњи финансијски извештај на обрасцима:

- Биланс стања,
- Биланс успеха,
- Статистички извештај,
- Напомене уз финансијске извештаје (у форми текста).

Подаци у наведеним обрасцима исказују се на свим позицијама.

Микро правна лица (привредна друштва, задруге, огранци и предузетници који воде двојно књиговодство, друга правна лица и приватни инвестициони фондови) која примењују Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица достављају извештај за статистичке потребе, уз који се истовремено доставља и редовни годишњи финансијски извештај на обрасцима:

- Биланс стања,

(2) Биланс успеха, који представља преглед прихода, расхода и резултата пословања насталих у одређеном периоду;

(3) Извештај о осталом резултату, који чине ставке прихода и расхода (укључујући и рекласификације услед кориговања), које нису признате у Билансу успеха, како се захтева или дозвољава према другим МСФИ. Компоненте осталог резултата чине ставке које се, према захтевима појединих МСФИ, признају у оквиру капитала;

(4) Извештај о променама на капиталу, који пружа информације о променама на капиталу правних лица током извештајног периода;

(5) Извештај о токовима готовине, који пружа информације о приливима и одливима готовине и готовинских еквивалената током извештајног периода;

(6) Напомене уз финансијске извештаје, које садрже описе или рашчлањавања ставки обелодањених у извештајима из подт. (1)–(5) ове тачке, примењене рачуноводствене политике, као и информације о ставкама које се нису квалификовале за признавање у овим извештајима, а значајне су за оцену финансијског положаја и успешности пословања правног лица, као и остале информације у складу са захтевима МСФИ;

8) редован годишњи финансијски извештај других правних лица из тачке 2) овог члана, осим других правних лица разврстаних у микро правна лица из члана 6. став 2. овог закона обухвата:

(1) Биланс стања;

(2) Биланс успеха;

(3) Напомене уз финансијске извештаје;

9) редован годишњи финансијски извештај микро правних лица и предузетника обухвата:

(1) Биланс стања;

(2) Биланс успеха.

Дакле, одредбе члана 2. т. 7)–9) старог Закона о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 62/13 и 30/18) још увек су у примени приликом обавезе дефинисања обима (сета) финансијских извештаја за правна лица и предузетнике приликом састављања финансијских извештаја са стањем на дан 31. децембра 2020. године (финансијски извештаји за 2020. годину).

Имајући у виду горе наведено, мишљења смо да се на састављање и достављање Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: Агенција) обима (сета) финансијских извештаја за предузетнике за 2020. годину, примењује поменута одредба члана 2. тачка 9) старог Закона о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 62/13 и 30/18), којом је дефинисано да сви предузетници (независно од величине у коју су разврстани на бази података из финансијских извештаја за 2019. годину) састављају и достављају искључиво Биланс стања и Биланс успеха. Независно од тога, за потребе достављања извештаја за статистичке и друге потребе, предузетници (као уосталом и сва правна лица) свакако састављају и достављају, поред Биланса стања и Биланса успеха, и Статистички извештај и то најкасније до краја фебруара 2021. године.

Овим путем такође напомињемо да је рок за предају редовних годишњих финансијских извештаја за 2020. годину за правна лица и предузетнике, ради јавног објављивања, 30. јун 2021. године, осим ако посебним законом није друкчије уређено. Самим тим неопходно је да се у оквиру Посебног информационог система Агенције благовремено (након истека рока за подношење извештаја за статистичке и друге потребе) обезбеде сви технички предуслови како би сви предузетници неметано могли да приступе систему и поднесу финансијске извештаје (Биланс стања и Биланс успеха) за 2020. годину у законском року.

На крају, сагласно члану 64. став 2. Закона, почев од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године, предузетници који се буду претходно разврстали у мала правна лица биће у обавези да, поред Биланса стања и Биланса успеха, састављају и достављају Агенцији и Напомене уз финансијске извештаје, док ће они предузетници који буду претходно разврстани у категорију средњих и великих правних лица имати обавезу састављања и достављања комплетног сета финансијских извештаја (поред поменутих извештаја, обухвата и Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу и Извештај о токовима готовине).“

Кратке теме из области рачуноводства и других области кроз питања претплатника

1 Рачуноводство

1.1 Услугна производња од материјала наручиоца посла – из угла пружаоца услуга

Питање: Са клијентом смо договорили услугу производњу. Он нам доставља само основни материјал, од којег по његовим спецификацијама израђујемо готов производ и испоручујемо му га као такав. Молимо за појашњење у вези са рачуноводственим евидентирањем тог посла.

Одговор: Евидентирање првенствено зависи од тога да ли је уговором дефинисано да својина примљеног материјала који ће бити употребљен у производњи готових производа прелази са наручиоца посла на произвођача или не.

У првом случају неопходно је да се материјал прими на залихе и води билансно, при чему ће се рачуноводствено евидентирање спровести на терет рачуна 101 – *Материјал*, док ће се у другом случају материјал примити ванбилансно, задуживањем рачуна 883 – *Материјал и роба примљени на обраду и дораду*, уз истовремено одобравање рачуна 893 – *Обавезе за материјал и робу примљену на обраду и дораду*.

Пример 1: Својина над материјалом прелази на произвођача

1) Друштво је примило репроматеријал од добављача на основу купопродајног уговора у вредности од 6.150.000 динара. Евиденцију о стању, набавци, трошењу и продаји материјала води у финансијском књиговодству.

2) Друштво је платило репроматеријал наручиоцу посла.

3) Извршена је набавка другог материјала који је неопходан за израду готовог производа у вредности од 1.200.000 динара, од чега је обрачунати ПДВ 200.000 динара.

4) На основу требовања у производњи је издато репроматеријала у вредности од 6.150.000 динара, као и додатног материјала у вредности од 500.000 динара.

5) Друштво је прокњижило трошкове зарада непосредно ангажованих радника у процесу произ-

водње у бруто износу од 400.000 динара, од чега се на порез односи 34.200 динара, а на доприносе на терет запосленог 79.600 динара. Обрачунати доприноси на терет послодавца износе 71.600 динара.

6) Трошкови амортизације опреме употребљене у процесу производње износе 90.000 динара.

7) Након завршетка процеса производње, на основу извештаја из финансијског књиговодства извршено је преузимање трошкова у погонско књиговодство, на носиоце трошкова.

8) Готови производи предати су у магацин готових производа.

9) Укупна количина произведених готових производа продата је купцу за 8.060.000 динара, плус ПДВ.

Књижење у финансијском књиговодству:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	101	Материјал	6.150.000	
	270	ПДВ у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	1.230.000	
	435	Добављачи у земљи		7.380.000
- по фактури добављача				
2.	435	Добављачи у земљи	7.380.000	
	241	Текући рачун		7.380.000
- за плаћање наручиоцу посла				
3.	101	Материјал	1.000.000	
	270	ПДВ у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	200.000	
	435	Добављачи у земљи		1.200.000
- по фактури добављача				
4.	511	Трошкови материјала за израду	6.650.000	
	101	Материјал		6.650.000
- по требовању				
5.	520	Трошкови зарада и накнада зарада (бруто)	400.000	
	450	Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају		286.200
	451	Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог		34.200
	452	Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог		79.600
- по обрачуна зарада				

Чланом 34. Закона о девизном пословању прописано је да је дозвољено уговарање у девизама у Републици, с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима врши у динарима.

2.6 Откуп и продаја половне робе (енг. *second hand shop*)

Питање: Предузетник од физичких лица откупљује предмете, одевне предмете и др., које затим продаје у малопродајном објекту. Који докуменат треба да креира приликом откупа како би задужио малопродајни објекат и даље продавао поменуте предмете? Да ли мора да води КЕП књигу? Да ли се плаћа порез на доходак када робу откупљује од физичких лица?

Одговор: Малопродајни објекат (*second hand shop*) у којем се врши продаја половне гардеробе представља врсту **специјализоване продавнице**. Трговац је обавезан да **истакне цене и декларације** на самим производима у складу са члановима 34. и 35. Закона о трговини.

Уколико величина продајног објекта дозвољава да се, уз нову, продаје и половна роба, потребно је да половна роба буде **одвојена**, при чему је обавеза трговца да **потрошача недвосмислено обавести о томе да је роба половна**.

У складу са Правилником о евиденцији промета трговац је у обавези да води и **евиденцију у КЕП књизи** за сваки малопродајни објекат посебно. Књига може да се води и у електронском облику, уз могућност штампања по потреби.

Промет коришћеном гардеробом подлеже **општим обавезама када су у питању фискалне касе**. Дакле, уколико се продаје роба **физичким лицима – потрошачима**, продаја **мора да се евидентира у фискалној каси**. На крају радног времена, сваког дана, потребно је да се из касе одштампа **дневни извештај**.

У случају куповине половне робе од физичких лица, као документ може да се користи уговор или изјава физичког лица о продаји (ако је купопродаја договорена усменим споразумом). При томе треба водити рачуна о томе да ли се ради о продаји личне имовине физичког лица (о чему мора да постоји доказ) или о другом приходу физичког лица, када је исплатилац у обавези да обрачуна порез на други приход и плати га по одбитку, уз подношење пореске пријаве.

Ако је у конкретном случају реч о продаји предмета личне имовине „од случаја до случаја” (о чему физичко лице доставља одговарајући доказ, на при-

мер изјаву о власништву), што значи да се физичко лице не бави продајом половне робе у виду регистроване делатности, онда, са становишта пореза на доходак грађана, новчани прилив који физичко лице оствари по основу продаје појединих предмета своје имовине у оквиру управљања и располагања том имовином (од случаја до случаја) не подлеже обавези плаћања пореза на доходак грађана. Исплатилац прихода нема никакве пореске обавезе по том основу (не подноси се пореска пријава и сл.).

Из Мишљења Министарства финансија бр. 430-00-376/2016-04 од 10. 10. 2016. године:

„Приходи које физичко лице оствари по основу продаје, од случаја до случаја, појединих предмета своје имовине у оквиру управљања и располагања том имовином, не подлежу плаћању пореза на доходак грађана. Продаја 'од случаја до случаја' значи да физичко лице врши промет уз накнаду (продају) предмета сопствене имовине и да је промет спорадичног карактера (продаја ад хок), с тим да је обвезник (физичко лице) дужан да исплатиоцу прихода поднесе одговарајућу веродостојну документацију, односно доказно средство да продаје поједине предмете сопствене имовине. У том смислу као доказно средство може се прихватити сваки веродостојан документ, односно доказно средство из којег неспорно произлази чињеница да се ради о предметима сопствене имовине (рачун, изјава о власништву, уговор и сл.).

Међутим, уколико се ради о приходима које од продаје предмета физичко лице не остварује 'од случаја до случаја', већ се продајом бави у виду сталне активности (нпр. прибављање, односно сакупљање одређених ствари ради даљег прометовања, прикупљање и продаја секундарних сировина), независно од тога да ли је регистровано код надлежног органа, тај приход је предмет опорезивања порезом на доходак грађана. Дакле, за разлику од пореског третмана прихода које физичко лице оствари по основу продаје 'од случаја до случаја' појединих предмета своје имовине у оквиру управљања и располагања том имовином, када физичко лице остварује приход по основу прикупљања и продаје предмета који не представљају његову сопствену имовину, већ је реч о предметима (ствари, односно материјал) за чије прикупљање је уложен рад, са становишта пореза на доходак грађана сматрамо да тако остварени приход подлеже плаћању пореза на доходак грађана као приход од самосталне делатности у смислу ЗПДГ, односно као други приход сагласно члану 85. ЗПДГ.”

Кратке теме из области пословања предузетника кроз питања претплатника

1 Подношење пријаве ППДГ-1Р услед промене шифре делатности

Питање: Предузетник паушални обвезник променио је шифру делатности из 7410 у 6201. Да ли треба да поднесе ППДГ-1Р због промена услова пословања и на који начин се попуњавања наведена пореска пријава због такве промене?

Одговор: Предузетник свакако има право да промени шифру делатности. Прво о чему при промени шифре треба да води рачуна јесте да ли је и за нову шифру прописана могућност паушалног опорезивања, што може да види из прегледа делатности које су дате у Уредби о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности (даље: Уредба). Ако је нова шифра и даље паушално опорезива (као што је то случај у овом примеру), поступа како следи:

У складу са чланом 3. став 3. Уредбе предузетник паушалац коме се током пореског периода промени претежна делатност, о томе доставља пореску пријаву пореском органу најкасније до 31. јануара наредне године у односу на годину у којој је дошло до промене претежне делатности.

Предузетнику паушалцу који пореску пријаву из става 3. датог члана поднесе у прописаном року пореска обавеза утврђује се у складу са променењом претежном делатношћу почев од наредног пореског периода у односу на порески период у ком је променио претежну делатност.

У образац ППДГ-1Р, у део 1. под називом „Подаци о пријави”, између осталог, уноси следеће:

- 1.1а „Основ за пријаву” – ознака 24 (измена облика пословања, односно промета и других услова од утицаја на висину пореске обавезе приликом паушалног опорезивања);
- 1.1б „Врста пореске обавезе” – ознака 5 (измена аконтације пореске обавезе за текући порески период);
- 1.2. „Порески период” – ОД: 1. јануар 2021. ДО: 31. децембра 2021.
- 1.3 „Датум доспелости за подношење пореске пријаве” – 31. јануар 2021. године.

2 Изградња објекта за вршење делатности

Питање: Физичко лице поседује грађевинско земљиште које је у катастру непокретности уписано на његово име пре него што је почео да обавља делатност као предузетник. Такође је у том периоду урадио пројектну документацију са свим дозволама за изградњу хладњаче за воће на том земљишту, која такође гласи на његово име. Пошто је после тога основао предузетничку радњу на своје име, да ли може да изврши улагања у објекат и наставку опреме за поменути хладњачу преко предузетничке радње, а како је радња у систему ПДВ-а, да ли фактуре за улагање могу да гласе на радњу, с тим да он користи ПДВ који те фактуре садрже као одбитну ставку?

Одговор: Предузетник је физичко лице које обавља делатност и за то гарантује свом својом имовином. Радња не постоји као правни субјект. Између „радње” и физичког лица не постоји двојеност.

Министарство финансија је у Мишљењу бр. 430-00-00394/2014-04 од 12. 11. 2014. године навело следеће: „Према мишљењу Министарства привреде од 10. 11. 2014. године, обављање привредне делатности у статусу предузетника значи да предузетник обавља делатност, а не радња. Радња се у Закону о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/11, 99/11 и 83/14 – др. закон) и не помиње, а и по претходном Закону о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, број 125/04), који је помињао радњу, она није имала субјективитет. Све правне послове у обављању делатности предузетника предузима предузетник у своје име. Предузетник стиче сва права и обавезе поводом обављања делатности ради које је формирао такву ‘радњу’. У том смислу таква ‘радња’ и не може бити странка у поступку (не може бити ни тужилац ни тужени). Како радња не постоји као субјект у праву, то нису могући никакви уговори са радњом. За закључење уговора је, пре свега, потребан субјективитет, који се овде појављује у облику уговорне способности. Радња нема ни субјективитет ни уговорну способ-

Поред тога, битно је имати у виду чињеницу да, уколико предузетница региструје привремени прекид обављања делатности, а не одлучи се на плаћање доприноса током тог периода, **постојаће прекид у осигурању и радном стажу**, с обзиром на то да је Законом о финансијској подршци породици са децом прописано да се исплата осталих накнада предузетницима врши без пореза и доприноса. У складу са тим, уколико предузетница жели да задржи сва права из обавезног социјалног осигурања, потребно је да се током периода мировања определи за плаћање доприноса.

10 Фискална каса: фризер

Питање: Да ли фризерски салон који је паушалац и самим тим нема обавезу да има фискалну касу, уколико пређе у вођење књига, мора да има фискалну касу?

Одговор: Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе прописано је да ослобађање од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе остварују само обвезници који обављају делатност 96.02 – Делатност фризерских и козметичких салона, искључиво уколико се ради о предузетнику који плаћа порез на приходе од самосталне делатности на паушално утврђени приход.

11 Предузетник: обављање повремених и привремених послова

Питање: Да ли предузетник који је склопио уговор о привременим пословима са другом фирмом кроз ППДГ-1С пријаву треба да изврши промену основа осигурања и да за тај период уплати доприносе само за пензионо осигурање?

Одговор: У складу са чланом 197. Закона о раду, за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од сто двадесет радних дана у календарској години послодавац може да закључи уговор о обављању привремених и повремених послова са:

- 1) незапосленим лицем;
- 2) запосленим који ради непуно радно време – до пуног радног времена;
- 3) корисником старосне пензије.

Међутим, Закон о пензијском и инвалидском осигурању прописује да су осигураници самосталних делатности лица која, у складу са законом, са-

мостално обављају привредну или другу делатност, ако нису обавезно осигурана по основу запослења, предузетник нема статус запосленог лица, а његово обављање самосталне делатности као предузетника не везује се за радно време.

Из свега претходно наведеног произлази да предузетник не може да буде члан омладинске или студентске задруге у складу са прописима о задругама, не може да обавља послове по уговору о повременим и привременим пословима у складу са одредбама Закона о раду и да не постоји законска могућност да се у систему обавезног социјалног осигурања комбинује предузетничка делатност и обављање уговорених послова по основу повремених и привремених послова. То значи и да предузетник нема основа за измену основа осигурања.

12 Промена предузетника – смрт предузетника

Питање: Како поступити у случају смрти предузетника који има једног запосленог радника, а син жели да настави обављање делатности и да наследи радњу, при чему је то жеља и осталих законских наследника? Каква је хронологија радње коју треба предузети?

Одговор: Чланом 91. Закона о привредним друштвима прописано је да, у случају смрти предузетника, наследник, односно члан његовог породичног домаћинства (брачни друг, деца, усвојеници и родитељи), који је притом и сам пословно способно физичко лице, може да настави обављање делатности **на основу решења о наслеђивању или међусобног споразума о наставку обављања делатности, који потписују сви наследници, односно чланови породичног домаћинства.**

Поменуто лице дужно је да у року од тридесет дана од дана смрти предузетника пријави наставак обављања делатности регистру у складу са Законом о регистрацији. Дакле, треба да изврши измене у АПР-у, при чему подноси „Регистрациону пријаву промене предузетника“, за шта је упутство објављено на сајту АПР-а.

Осим тога, подноси се пореска пријава ППДГ-1С (1.1а „Основ за пријаву” – 20).

Дакле, подносе се две пријаве – једна (као коначна) за старог власника и једна (аконтациона) за новог. У Корисничком упутству ПУ, које је доступно на сајту Пореске управе, појашњен је поступак подношења пријава (стр. 41).

Кратке теме из области девизног пословања кроз питања претплатника

1 Пренос потраживања резидента на другог нерезидента

Питање: Према купопродајном уговору, огранак ОАО Б. из Београда продао је материјале огранку ОАО Б. у Бугарској. Према законодавству своје земље матично друштво мора да прими новац за робу коју је огранак из Србије продао огранку у Бугарској на рачун у матичној држави. Да ли је такво плаћање дозвољено по Закону о девизном пословању у Србији и ако јесте, који документ ће бити потребан за надокнађивање плаћања огранку у Београду према поменутом уговору?

Одговор: Напомињемо да се огранак страног правног лица, уписан у регистар код надлежног органа у Републици Србији, сматра резидентом у смислу примене Закона о девизном пословању, а у складу са његовим чланом 2.

Одредбама члана 7. Закона о девизном пословању прописано је да банке, односно **резиденти**, осим резидената – физичких лица, као и нерезиденти, могу да преносе, односно плате или наплате потраживања и дуговања која су настала по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената, који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима. **Ти послови могу да се обављају само на основу уговора** закљученог између преносиоца и примаоца потраживања, уз обавезу преносиоца да дужника из основног посла **обавести** о извршеном преносу потраживања, односно обавезу преносиоца да **прибави сагласност** повериоца из основног посла за пренос дуговања. Прописано је да **уговор нарочито садржи** идентификационе податке о уговорним странама, податке о основу по ком су настала потраживања и дуговања која су предмет преноса, укључујући и податке о дужнику, односно повериоцу, као и податке о валути и износу потраживања и дуговања који су предмет преноса.

Преносилац или прималац у пословима преноса могу да буду како резидент тако и нерезидент. Суштина је у томе да **предмет преноса могу да буду само она потраживања која су настала по основу реализованог спољнотрговинског про-**

мета робе и услуга резидената или по основу кредитних послова са иностранством, али не и потраживања и дуговања која су настала по основу посла између два домаћа лица, односно између два страна лица.

С обзиром на наведене одредбе Закона о девизном пословању, могуће је извршити пренос потраживања ОАО Београд (преносилац) од ОАО Бугарска (дужник), које је настало по основу спољнотрговинског промета робе (извоза материјала), на матично друштво из Х државе (прималац потраживања).

На основу уговора о преносу потраживања у својим евиденцијама гасите потраживање од бугарског дужника и евидентирате потраживање од белоруског друштва. При томе скрећемо пажњу још и на то да са матичним (белоруским) друштвом нећете моћи да обавите компензацију насталог потраживања са неким евентуалним обавезама које у односу према њему имате по другом спољнотрговинском промету.

Из Мишљења Министарства финансија бр. 011-00-00426/2016-16 од 25. 4. 2016. године:

„У вези с поменутиим, мишљење Министарства финансија је да предмет пребијања могу бити **само она дуговања и потраживања која су настала по основу извоза и увоза робе и услуга који је реализован између резидента и нерезидента који су учесници у послу билатералног пребијања**, како је то прописано одредбама претходно наведених чланова Уредбе, али не и потраживања и дуговања која су стечена по основу посла преноса дуговања и потраживања, тј. која нису настала по основу извоза и увоза робе и услуга реализованог између резидента и нерезидента.”

2 Наплата од нерезидентног физичког лица за робу која остаје у Србији

Питање: Да ли предузетник сме да прими новац из иностранства од нерезидентног физичког лица на свој девизни рачун као за промет робе који ће да изврши у земљи, а по доласку тог лица које је уплатило аванс?

повећање и смањење основног ка-питала друштва са ограниченом одговорношћу. Дакле, када је у питању враћање додатних уплата, примену смањења основног капитала акционарског друштва на смањење основног капитала друштва са ограниченом одговорношћу сходно треба применити на враћање додатних уплата. Сходна примена одредаба ЗПД о смањењу основног капитала на поступак враћања додатних уплата подразумева следеће:

- регистрацију одлуке скупштине друштва о враћању додатних уплата;
- примену одредаба члана 319. ЗПД, које уређују заштиту поверилаца.

Одлука скупштине друштва о враћању додатних уплата региструје се у складу са законом о регистрацији најкасније у року од три месеца од дана доношења. Након истека тог рока одлука је ништава. Дакле, додатне уплате (у моменту уплате) нису предмет регистрације у АПР-у, али њихово враћање јесте. Према подацима са сајта АПР-а, поступак враћања додатних уплата подразумева подношење следеће документације:

- регистрационе пријаве за регистрацију и објаву одлуке о враћању додатних уплата преко интернет стране Агенције (обавезни подаци + додатак 28);
- одлуке надлежног органа друштва о враћању додатних уплата (не старија од три месеца);
- доказ о уплати накнаде (у складу са важећом тарифом која је објављена на сајту АПР-а).

Како је наведено на сајту АПР-а, за разлику од поступка за регистрацију смањења основног (регистрованог) капитала друштва, у случају додатних уплата које никад нису претворене у капитал, регистратор након три месеца не може да донесе никакво решење о смањењу додатних уплата или каквој другој регистрацији будући да се додатне уплате не региструју, па никаква измена у регистрованим подацима ни не настаје. Под таквим околностима регистратор може само да изда потврду да је одлука о враћању додатних уплата била регистрована и објављена на интернет страни Регистра привредних субјеката у трајању од три месеца, што може да се утврди и претрагом интернет стране АПР-а.

7 Пребијање дуговања и потраживања по основу реекспортних послова

Питање: Имамо директан реекспорт продаје електричне енергије:

- први уговор о спољнотрговинском пословању – купили смо ел. енергију у Мађарској и исту извезли у Хрватску, што значи да није прелазила границу Републике Србије;
- други уговор о спољнотрговинском пословању – купили смо електричну енергију у Хрватској и извезли у Словенију, такође ван граница Републике Србије.

Да ли је по Закону о девизном пословању дозвољено пребијање потраживања и обавеза са Републиком Хрватском или пренос потраживања тако да наш купац у наше име плати Мађарима, па да се тако изврши затварање?

Одговор: Обавезе прописане чланом 4. Закона о девизном пословању не односе се на посао директног реекспорта из члана 39. тачка 1) Закона о спољнотрговинском пословању. Истовремено није могуће применити ни одредбе Уредбе о начину пребијања дуговања и потраживања по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга на послове из члана 39. тачка 1) Закона о спољнотрговинском пословању. Наиме, предмет пребијања, сходно члану 2. став 1. поменуте уредбе, може да буде свако постојеће, одређено, цело или делимично доспело новчано дуговање и потраживање по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидента, који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима из члана 2. тачка 21) Закона, али је настао по основу извоза и увоза робе и услуга.

Имајући у виду карактеристику послова из члана 39. тачка 1) Закона о спољнотрговинском пословању, а то је да њихова реализација не подразумева спровођење поступка извоза и увоза робе, пребијање дуговања и потраживања насталих по тим пословима није могуће извршити.

ПС

Утврђивање пореза на имовину самоопорезивањем

Обвезници пореза на имовину који воде пословне књиге сами утврђују порез на имовину и исказују га у пореској пријави коју подносе најкасније до 31. марта 2021. године.

Увод

Порез на имовину је изворни приход који припада јединици локалне самоуправе на чијој је територији остварен. Тај порески облик погађа имовину као манифестацију економске моћи обвезника. Утврђује се за календарску годину применом одредаба закона којим су уређени порези на имовину и подзаконских аката, које за потребе утврђивања тог пореза доноси јединица локалне самоуправе. Опорезивање имовине у Републици Србији уређено је следећим прописима:

- ▶ Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС” бр. 26/2001... и 144/2020 – даље: **Закон**),
- ▶ Правилником о обрасцима пореских пријава о утврђеном, односно за утврђивање пореза на имовину („Сл. гласник РС” бр. 93/2019 и 151/2020 – даље: **Правилник**), као и
- ▶ подзаконским актима које доноси јединица локалне самоуправе, и то:
 - ▶ одлуком о стопама пореза на имовину,
 - ▶ одлуком о висини стопе амортизације,
 - ▶ одлуком о одређивању зона и најопремљеније зоне,
 - ▶ одлуком да се неизграђено грађевинско земљиште на њеној територији, које се користи искључиво за гајење биљака, односно садног материјала, односно шума, за сврху утврђивања основице пореза на имовину разврстава у пољопривредно, односно у шумско земљиште,
 - ▶ актом о утврђивању просечних цена одговарајућих непокретности по зонама,
 - ▶ актом о коефицијентима за непокретности у зонама и
 - ▶ актом о просечним ценама одговарајућих непокретности на основу којих је за текућу годину утврђена основица пореза на имовину за непокретности обвезника који не води пословне књиге које се налазе у најопремљенијој зони.

Обвезници пореза на имовину који воде пословне књиге сами утврђују порез на имовину и исказују га у пореској пријави коју подносе најкасније до 31. марта 2021. године. Дакле, обвезник пореза на имовину који води пословне књиге порез на имовину утврђује самоопорезивањем. Изузетно, ако се у поступку контроле утврди да обвезник није утврдио пореску обавезу или ју је утврдио нетачно или непотпуно, пореску обавезу утврдиће решењем надлежни орган јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази непокретност.

Обвезник пореза на имовину који води пословне књиге је:

- правно лице које води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије;
- нерезидентно правно лице – за непокретности за које пореску обавезу испуњава огранак тог лица;
- предузетник који води пословне књиге – за имовину коју је евидентирао у својим пословним књигама, осим предузетника који порез на доходак грађана на приходе од самосталне делатности плаћа на паушално утврђен приход;
- отворени инвестициони фонд, односно алтернативни инвестициони фонд који нема својство правног лица, а уписан је у одговарајући регистар у складу са законом, који води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије, и
- друго лице које води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије.

1 Предмет опорезивања порезом на имовину

Предмет опорезивања порезом на имовину јесу право, коришћење, односно државина на непокретностима које се налазе на територији Републике Србије, и то:

- ▶ право својине, односно право својине на земљишту површине преко 10 ари;

обавезе до истека рока за плаћање краћи од тридесет дана – у року од тридесет дана од дана настанка пореске обавезе. То значи да за непокретност за коју обвезнику који води пословне књиге поре-

ска обавеза настане нпр. 2. августа 2021. године рок за плаћање пореске обавезе за треће тромесечје 2021. године износи тридесет дана рачунајући од 2. августа 2021. године.

Дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи саветник у Министарству финансија

Кратке теме из области ПДВ-а

1 Примена члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у за промет добара и услуга из области грађевинарства који се врши од 1. 1. 2021. године

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ-у, порески дужник је, у смислу наведеног закона, обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ-а у складу са датим чланом има друго лице. Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) поменутог члана, порески дужник прималац добара и услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ-а, односно лице из члана 9. став 1. тог закона, **за промет извршен од стране обвезника ПДВ-а, ако је вредност тог промета већа од 500.000 динара без ПДВ-а.**

Сагласно одредбама члана 2. став 1. Правилника о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка 6) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона о ПДВ-у, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности, које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС” бр. 54/10):

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и ауто-путева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња ценовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;

- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Сагласно одредби става 2. истог члана Правилника о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства, када обвезник ПДВ-а обавља активности из става 1. датог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, а од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ-а, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка 6) Закона о ПДВ-у, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у. У складу са одредбом става 3. истог члана Правилника о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства, када обвезник ПДВ-а обавља активности из става 1. датог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са Законом о ПДВ-у, а по налогу и од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ-а, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона о ПДВ-у, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у.

Одредбом става 4. истог члана Правилника о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства прописано је да се вредност промета из става 1. тог члана одређује на дан промета. Према

као и добара и услуга које су повезане са коришћењем објеката за смештај тих добара.

Одредбама става 2. истог члана Закона о ПДВ-у прописано је да, изузетно од става 1. тачка 1) тог члана, обвезник има право на одбитак претходног пореза ако превозна средства и друга добра користе искључиво за обављање делатности:

- 1) промета и **изнајмљивања** наведених превозних средстава и других добара;
- 2) превоза лица и добара или обуку возача за управљање наведеним превозним средствима.

У Мишљењу Министарства финансија бр. 011-00-3/2021-04 11. јануара 2021. године, које се односи на питање остваривања права на одбитак претходног пореза по основу набавке путничког аутомобила који се користи искључиво за обављање делатности изнајмљивања, наведено је следеће: „У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19 и 153/20 – у даљем тексту: Закон), обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по основу набавке путничког аутомобила који користи **искључиво за обављање делатности изнајмљивања**, уз испуњење Законом прописаних услова, **независно од тога што делатност изнајмљивања аутомобила није регистрована као претежна делатност.**”

7 Право на рефундацију ПДВ-а за куповину монтажне куће са/без земљишта

Одредбом члана 56а став 1. Закона о ПДВ-у прописано је да право на рефундацију ПДВ-а за куповину првог стана на основу поднетог захтева има физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (даље: купац првог стана). Становима се, у складу са чланом 10а став 2. Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ („Сл. гласник РС” бр. 107/04, 65/05, 63/07, 107/12, 120/12 74/13, 66/14, 44/18 – др. закон и 104/18 – даље: Правилник), сматрају стамбени објекти, економски дељиве целине у оквиру тих објеката, као и власнички удели на тим добрима (даље: стан).

Сагласно одредби члана 2. тачка 22. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС” бр. 72/09, 81/09 – испр., 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13

– одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. закон и 9/20), објекат је грађевина спојена са тлом, изведена од сврсисходно повезаних грађевинских производа, односно грађевинских радова, која представља физичку, функционалну, техничко-технолошку или биотехничку целину (зграде и инжењерски објекти и сл.), који може бити подземни или надземни.

Рефундација ПДВ-а купцу првог стана врши се у складу са одредбама члана 56а Закона о ПДВ-у и члана 10а Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ. Наиме, физичко лице – пунолетни држављанин Републике Србије, са пребивалиштем на територији Републике Србије, који купује први стан, има право на рефундацију ПДВ-а за куповину првог стана на основу поднетог захтева, под условом да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно су-својини стан на територији Републике Србије и да је уговорена цена стана са ПДВ-ом у потпуности исплаћена продавцу уплатом на текући рачун продавца, односно на одговарајуће рачуне у складу са законом у случају продаје стана као хипотековане непокретности, односно у извршном поступку, када се уплата цене стана са ПДВ-ом врши уплатом на одговарајуће рачуне у складу са законом. Међутим, уколико неки од прописаних услова није испуњен, физичко лице које купује стан нема право на рефундацију ПДВ-а по том основу.

У Мишљењу Министарства финансија бр. 011-00-832/2020-04 12. јануара 2021. године, у вези са правом на рефундацију ПДВ-а за куповину монтажне куће, наведено је следеће: „Промет монтажне куће намењене становању, која се продаје без земљишта, опорезује се по општој стопи ПДВ од 20%, с обзиром на то да се промет овог добра не сматра првим преносом права располагања на новоизграђеном стану за чији је промет прописано опорезивање по посебној пореској стопи од 10%.

Према томе, право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана из члана 56а Закона **не може се остварити по основу куповине монтажне куће без земљишта, с обзиром на то да се ово добро не сматра станом у смислу наведене одредбе Закона.**

Међутим, ако купац првог стана купује стамбени објекат – кућу, укључујући и монтажну кућу, са припадајућим земљиштем, што значи да купује непокретност, у том случају има право на рефундацију ПДВ у складу са Законом.”

Кратке теме из области примене прописа о ПДВ-у кроз питања претплатника

1 ПДВ у грађевинарству

1.1 Периодични рачун и нова правила од 1. 1. 2021. године

Питање: Потребно нам је објашњење у вези са одредбом Закона о изменама и допунама Закона о ПДВ-у да се прометом добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника сматра промет у вредности већој од 500.000,00 динара без ПДВ-а. Имамо годишњи уговор са грађевинском фирмом о извођењу грађевинских радова на одржавању објеката у погонима фабрике, тако да месечно добијамо рачуне за радове изведене у том месецу, што је до сада било без ПДВ-а. Рачун за децембар 2020. прелази износ од 500.000,00 динара без ПДВ-а, али не знамо да ли наведени радови могу да се посматрају као ситуација, пошто се ради о окончаним грађевинским радовима чија је појединачна вредност испод 500.000,00 динара, а извршени су у погонима фабрике. Такође, фактурисана је позиција: монтажа и демонтажа намештаја, које добављач сврстава по класификацији грађевинских услуга у 43.3 – *Завршни грађевинско-занатлијски радови* – 43.32 *Уградња ситоларије*. Може ли се та позиција укључити у наведену групу пошто се не ради о уградном намештају, већ о монтажи обичних ормара?

Одговор: Чланом 2. став 4. Правилника о одређивању промета из области грађевинарства прецизирано је да се **вредност промета из области грађевинарства одређује на дан тог промета**. С тим у вези потребно је указати на чињеницу да се промет сматра извршеним:

- на дан када се заврши пружање услуга;
- на дан када је надлежни надзорни орган оверио обрачунску ситуацију извођача радова за грађевинске радове који подлежу овери надзорног органа;
- на дан овере коначне ситуације од стране надзорног органа, у случају када обвезник ПДВ-а у току изградње грађевинског објекта не испоставља инвеститору привремене ситуације, већ само коначну ситуацију.

Поред свега, чланом 2. став 6. поменутог правилника прецизирано је да се вредност промета

односи и на делимичну испоруку добара, односно пружање услуга.

У складу са чланом 15. Закона о ПДВ-у, ако се за пружање услуга издају периодични рачуни, **промет услуга сматра се извршеним последњег дана периода за који се издаје рачун**.

У складу са наведеним, гледаћете вредност појединачног рачуна (без обзира на годишњи уговор) и у зависности од те вредности утврђиваће се и порески дужник за промет из области грађевинарства. Ако је вредност рачуна 500.000 динара или мање, порески дужник је обвезник који врши промет (извођач), а ако је вредност промета 500.001 динар или више, порески дужник је обвезник ком се промет врши (наручилац). У другом случају, уколико у оквиру издатог рачуна постоје и ставке које немају карактер промета из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у, нити имају карактер споредног промета, на те засебне промете треба применити општа правила у погледу одређивања пореског дужника (дужник је извођач, лице које врши промет).

Пример: Привремена ситуација садржи ставке које су промет из области грађевинарства и ставке које то нису

Извођач радова је наручиоцу испоставио привремену ситуацију за следеће радове:

- испорука паркета са уградњом,
- испорука прозора са уградњом,
- глетовање зидова и кречење,
- изнајмљивање скеле.

Ред. бр.	Опис	Износ
1.	Испорука паркета са уградњом	550.000
2.	Испорука прозора са уградњом	490.000
3.	Глетовање зидова и кречење	250.000
4.	Изнајмљивање скеле	200.000
5.	УКУПНА ВРЕДНОСТ	1.490.000
6.	Укупна вредност промета из области грађевинарства (ред. бр. 1 + ред. бр. 2 + ред. бр. 3)	1.290.000
7.	Укупна вредност промета који није из области грађевинарства – основица за обрачун ПДВ-а (ред. бр. 4)	200.000
8.	ПДВ (20% × ред. бр. 7)	40.000
9.	Укупна накнада (ред. бр. 5 + ред. бр. 8)	1.530.000

или се ради о другом или неком наредном преносу права располагања на новоизграђеном објекту (изграђеном после 1. јануара 2005. године);

- преносилац објекта је обвезник ПДВ-а;
- стицалац објекта је обвезник ПДВ-а **који по основу набавке конкретног објекта има право**

на одбитак претходног пореза у потпуности (а не само сразмерно);

учесници у промету имају могућност да уговором на основу којег се врши пренос објекта предвиде да ће се на тај промет обрачунати ПДВ у складу са Законом о ПДВ-у.

ПС

Редакција

Кратке теме у вези са исказивањем података у ПОПДВ обрасцу кроз питања претплатника

Такса за упис хипотеке

Питање: У које се поље обрасца ПОПДВ уноси плаћена такса на име уписа хипотеке?

Одговор: Без обзира на сам назив (такса или накнада), потребно је сагледати економску суштину извршене уплате. Уколико такса/накнада има карактер накнаде за извршену услугу, уноси се у ПОПДВ образац, а уколико нема карактер накнаде за услугу, не исказује се у ПОПДВ обрасцу.

С обзиром на то да је поменута накнада плаћена ради примања одређене услуге (упис податка у евиденције), ради се о накнади за пружену услугу, па је потребно да се унесе у образац ПОПДВ.

Када се ради о таксама и накнадама као врсти јавних прихода која се уплаћује на уплатни рачун који почиње са 840, пружалац услуге најчешће није обвезник ПДВ-а, па се податак о износу накнаде исказује у пољу 8д.2 обрасца ПОПДВ. Такође, у то поље уноси се и накнада плаћена за услуге које пружају лица која обављају олове из делокруга органа државне управе (обављање послова државне управе) или локалне самоуправе, који најчешће нису обвезници ПДВ-а.

Уплата хуманитарне помоћи преко рачуна мобилног оператера

Питање: На рачуну Теленора, поред позиције месечне претплате, добила сам и следеће:

- хуманитарне акције (осл. по чл. 17. Закона о ПДВ-у);

- паркинг сервис (осл. по чл. 17. Закона о ПДВ-у);
- услуге провајдера (осл. по чл. 17. Закона о ПДВ-у).

Које су позиције приказивања у ПОПДВ пријави и да ли се ставке на рачуну за хуманитарне акције и услуге провајдера признају у пореском билансу као трошак?

Одговор: Мобилни оператер наплаћује накнаду за паркинг у име и за рачун другог лица у смислу члана 17. став 4. тачка 2) Закона о ПДВ-у. Износ се уноси у поље 8а.2, у делу „Општа стопа – основица”. Међутим, ако је за паркинг примљен рачун од паркинг сервиса, у пољу 8а.2 исказује се и износ основице и ПДВ-а.

Наведени приступ треба применити и у осталим случајевима, када је лице коме је накнада плаћена обвезник ПДВ-а. Уколико није, податак о накнади уноси се у поље 8д.2.

У ПОПДВ обрасцу не исказују се подаци о новчаним донацијама. С обзиром на то, не уносите накнаду уплаћену у хуманитарне сврхе.

Уз претпоставку да су услуге провајдера примљене као пословне услуге (у вези са пословањем примаоца услуге, односно у сврху обављања пословне делатности), расход је признат у складу са чланом 7. Закона о порезу на добит правних лица.

Уколико је издатак за хуманитарне сврхе начињен када су у питању лица која су основана односно регистрована за те намене, расход је порески признат (у износу највише до 5% од укупног прихода) у складу са чланом 15. Закона о порезу на добит правних лица.

гао да приступи платформи за приказивање филма (која је на страном серверу) и да купи карту, мора да постане регистровани корисник. Карте се плаћају картицама онлајн. Значи, комплетан посао се обавља на интернету. До сада смо из месечног прихода оствареног од карата које су купљене са простора Србије прерачунавали основицу и ПДВ по стопи од 20% и тај износ уписивали у редни број 3 обрасца ПОПДВ. Сав остали приход који је остварен у другим земљама исказивали смо на редном броју 11 обрасца ПОПДВ. Да ли је такав начин исправан или треба радити другачије?

Одговор: У складу са чланом 12. став 6. тачка 7) подтачка (12) местом промета услуга које се пружају лицу које није порески обвезник сматра се место седишта, пребивалишта или боравишта примаоца услуга, ако се ради о услугама пруженим електронским путем.

У складу са чланом 3. Правилника о утврђивању услуга телекомуникација и услуга пружених електронским путем, у смислу Закона о порезу на додату вредност, и о утврђивању критеријума и претпоставки за одређивање места седишта, сталне пословне јединице, пребивалишта или боравишта примаоца услуга телекомуникација, радијског и телевизијског емитовања и услуга пружених електронским путем – услугама пруженим електронским путем, у смислу члана 12. став 6. тачка 7) подтачка (12) Закона, сматрају се услуге које су

пружене посредством интернета или електронске мреже, чије је пружање аутоматизовано, уз минимално људско ангажовање, и које не би било могуће без постојања информационе технологије, а нарочито:

- 1) испорука веб-страница, чување и одржавање веб-страница;
- 2) испорука програма и њихово ажурирање, даљинско одржавање програма и рачунарске опреме;
- 3) испорука слика, текстова и информација и омогућавање приступа базама података, као и архивирања база података;
- 4) испорука аудио и видео записа, као и испорука игара, укључујући и игре на срећу;
- 5) испорука политичких, културних, уметничких, спортских, научних, образовних и забавних емисија и догађаја у току или након снимања;
- 6) услуге из области учења на даљину.

Што се тиче услуга које су пружене лицима која су порески обвезници (ко се сматра пореским обвезником прописано је чланом 12. став 2. Закона о ПДВ-у), место промета услуге одређује се у складу са чланом 12. став 4. Закона о ПДВ-у, тако да се местом промета услуга сматра место у којем прималац услуга има седиште. У складу са наведеним, а по основу описа из постављеног питања може се закључити да сте исправно одредили место промета услуга које вршите. С тим у вези исправно је и евидентирање у ПОПДВ обрасцу.

ПС

Редакција

Кратке теме из осталих пореских области кроз питања претплатника

1 Порески поступак

1.1 Обезбеђење наплате дугованог пореза – главни дуг мањи од 1.500.000

Питање: Порески обвезник добио је опомену од Пореске управе по основу неплаћених обавеза за поднете ППП ПД за зараде радника јавног предузећа, које је престало да постоји спајањем са установом из 2011. године. Главни дуг за порез и доприносе износи **1.354.693,87 динара**, а камата **1.939.768,82 динара**. У року из опомене биће поднет захтев за одлагање плаћања пореског дуга. Да

ли је потребно обезбедити плаћање поменутог дуга хипотеком?

Одговор: Чланом 74. став 6. Закона о пореском поступку и пореској администрацији прописано је да се, изузетно од ст. 1–5. датог члана, од пореског обвезника не захтева испуњење услова које је прописала Влада актом из члана 73. став 2. наведеног закона, као ни давање средстава обезбеђења наплате ако дуговани порез из члана 73. став 3. тог закона, по основу свих јавних прихода које наплаћује Пореска управа, на дан подношења захтева за одлагање његовог плаћања износи:

ву, неопходно је исто пријавити у ЦРОСО. Наиме, у складу са чланом 7. став 1. тачка 2) подтачка (8) Уредбе о садржини, обрасцу и начину подношења јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање, јединственим методолошким принципима и јединственом кодексу шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања, у Јединствену базу Централног регистра уносе се подаци о осигурању, основ осигурања, и то: (8) обављање послова по основу

уговора – за лица која за извршен **посао по основу уговора о делу**, ауторског уговора, уговора о породичном смештају према прописима о социјалној заштити и по основу других уговора остварују накнаду, **а нису осигурана по другом основу, као и за чланове њихових породица.**

У броју 1/2021, на стр. 209, у чланку под називом „Примања по уговорима ван радног односа – формуле и обрачуни” дат је пример обрачуна прихода по основу уговора о делу.

ПС

ИНГ-ПРО PROPISI.NET?

- ▶ Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- ▶ Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- ▶ Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- ▶ Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- ▶ Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- ▶ Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- ▶ Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- ▶ Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- ▶ Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- ▶ Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирици или латиници.
- ▶ Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- ▶ Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- ▶ Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.

WWW.PROPISI.NET

Извештавање о извршењу расхода за плате у буџетима локалне власти у 2021. години

Према члану 45. став 1. Закона о буџету Републике Србије за 2021. годину („Сл. гласник РС” бр. 149/2020 – даље: **Закон**), локална власт у 2021. години може да планира укупна средства потребна за исплату плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти, тако да масу средстава за исплату дванаест месечних плата планирају полазећи од нивоа плата исплаћених за септембар 2020. године, као и увећања плата прописана законом којим се уређује буџетски систем. Укупну масу средстава за плате треба умањити за плате запослених код корисника буџетских средстава које су се финансирале из буџета локалне власти са апропријација економских класификација 411 – *Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)* и 412 – *Социјални доприноси на терет послодавца*, а више се не финансирају, односно за масу средстава за плате запослених који су радили код тих корисника, а нису преузети у органе и службе управе или јавне службе јединице локалне власти у којима се плате запослених финансирају из буџета локалне власти са апропријација економских класификација 411 – *Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)* и 412 – *Социјални доприноси на терет послодавца*.

Уколико локална власт у својим одлукама о буџету за 2021. годину не планира и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на изнет начин, министар надлежан за послове финансија може привремено да обустави пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењима.

Према ставу 4. у члану 45. Закона, министар надлежан за послове финансија ближе ће уредити начин и садржај извештавања о планираним и извршеним средствима за исплату плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти у 2021. години, као и о структури расхода за запослене на апропријацијама економским класификацијама 413–416 у 2021. години. На основу тог

законског овлашћења министар финансија донео је **Правилник о начину и садржају извештавања о планираним и извршеним расходима за плате у буџетима локалне власти у 2021. години** („Сл. гласник РС” бр. 11/2021 – даље: **Правилник**), који је ступио на снагу 13. 2. 2021. године. Тим правилником прописани су начин и садржај извештавања локалне власти о планираним и извршеним расходима директних и индиректних корисника средстава буџета локалне власти (даље: корисници буџета) за плате по изворима прихода у 2021. години.

1 Основне одредбе Правилника

Према члану 2. Правилника, локална власт подноси Министарству финансија извештај о планираним и извршеним расходима за плате на следећим обрасцима:

- 1) ПЛ-1 – „Плате запослених код корисника буџета локалне власти” (даље: Образац ПЛ-1);
- 2) ПЛ-2 – „Број запослених код корисника буџета локалне власти” (даље: Образац ПЛ-2).

При томе:

- 1) Образац ПЛ-1 доставља се посебно за сваки извор прихода из кога је извршена исплата плата, а
- 2) Образац ПЛ-2 доставља се јединствено за све изворе прихода из којих је извршена исплата плата.

Образац ПЛ-1 и Образац ПЛ-2 одштампани су уз Правилник и чине његов саставни део.

2 Попуњавање образаца

Попуњавање наведених образаца регулисано је одредбама чл. 3–5. Правилника.

У заглављу образаца ПЛ-1 и ПЛ-2 попуњавају се следећи подаци:

- ознака трезора,
- назив јединице локалне власти (општина, град, аутономна покрајина),
- месец за који се достављају подаци и
- назив акта којим су планирани расходи за плате – одлука о буџету за 2021. годину или одлука о привременом финансирању за 2021. годину.

Корекције попуњених образаца ПЛ-1 и ПЛ-2 прихватају се у периоду од два месеца након истека извештајног периода за одређени месец.

Образац 4 – „Плате и број запослених код корисника буџетских средстава јединице локалне самоуправе”, који је прописан Правилником о садржају и начину финансијског извештавања о пла-

нираним и оствареним приходима и примањима и планираним и извршеним расходима и издацима јединица локалне самоуправе („Сл. гласник РС” бр. 79/11), неће се достављати за средства за плате планирана и извршена у 2021. години за која се подаци достављају у складу са тим правилником.

Редакција

Кратке теме из области зарада и других примања кроз питања претплатника

1 Зараде и накнаде зарада

1.1 Обавеза исплате нето зараде

Питање: Директор жели да донесе одлуку да се не врши исплата нето зараде док фирма не отпочне са радом (основани су у јуну, али због тренутне ситуације изазване COVID-19 нису почели са радом). Директор је оснивач и једини запослени, при чему се ППП-ПД редовно предаје сваког месеца од самог оснивања. По којим члановима којих закона он може да донесе такву одлуку?

Одговор: Чланом 12. Закона о раду прописано је право запосленог на зараду, а чланом 16. обавеза послодавца да исплати зараду.

У складу са чланом 104. Закона о раду запослени има право на одговарајућу зараду, која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Чланом 273. Закона о раду прописано је да ће се за прекршај казнити послодавац правно лице, и то новчаном казном од 800.000 до 2.000.000 динара (и одговорно лице у правном лицу, односно заступник правног лица новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара), ако није исплатио зараду, односно минималну зараду (чл. 104. и 111). Уколико се ради о предузетнику послодавцу, новчана казна износи од 300.000 до 500.000 динара.

Запослени се не може одређи права на зараду нити послодавац може да донесе одлуку којом би се ослободио обавезе исплате зараде. Једино што запослени може јесте да се изјавом одрекне права да захтева исплату зараде.

Пресуда Врховног суда Србије Рев. 1226/01 од 27. 12. 2001. године:

„Зарада, накнада зараде и друга примања из радног односа представљају новчана потраживања према послодавцу, којих се запослени може одређи под условима утврђеним законом.

Из образложења: Према утврђеном чињеничном стању, тужилац се као радник туженог налазио на плаћеном одсуству од 1. 1. 1997. године до 31. 12. 1999. године, за који период му није исплаћена накнада зараде и регрес за годишњи одмор. На основу мишљења синдикалне организације, Управни одбор туженог је 24. 9. 1999. године донео одлуку о исплати новчане накнаде сваком раднику који је сагласан да му се исплати 24 просечне зараде у Републици Србији у моменту исплате, те ће се сматрати да су тиме измирене све обавезе предузећа према раднику, као и сва потраживања радника према предузећу, изузев обавеза за социјално осигурање, које ће предузеће измирити. Оваква одлука донета је с обзиром на то да је бомбардовањем за време НАТО агресије тужено предузеће претрпело тешка оштећења својих просторија, уништена је производња, машине и алати, чиме је престала потреба и могућност даљег радног ангажовања већине радника у предузећу. Тужиоцу је у складу са овом одлуком исплаћен наведени новчани износ, а на основу његове писмене изјаве да жели да му престане радни однос код туженог, те да се исплатом ове накнаде одриче права да захтева исплату било каквог материјалног потраживања, гарантоване зараде, регреса и слично према туженом, и то за све време трајања радног односа. Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да одлука Управног одбора и писмена изјава

газдинства или чланови мешовитог домаћинства, ако нису осигураници запослени или осигураници самосталних делатности, корисници пензије или нису на школовању. Пољопривредним домаћинством, породичним пољопривредним газдинством, односно мешовитим домаћинством у смислу овог закона сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода, без обзира на сродство између његових чланова, на пољопривредном домаћинству, односно газдинству са

најмање 0,5 хектара пољопривредног земљишта, односно с мање од 0,5 хектара пољопривредног земљишта, другог земљишта или грађевинске целине на којем се обавља сточарска, повртарска или виноградарска производња, узгој рибе, гајење печурака, пужева, пчела и други узгој или гајење.

Према одредби члана 64. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, обвезници доприноса не могу бити ослобођени обавезе плаћања доприноса.”

Мр Жељко Албанезе

Основице за обрачун плата у јавном сектору – од плата за март 2021. године

Како смо писали у броју 1/2021 „Пословног саветника”, с обзиром на то да су фискална кретања у 2020. години била боља од планираних и да је одговорно вођење фискалне политике у комбинацији са повољним макроекономским амбијентом омогућило умерену релаксацију фискалне политике, планирано је да се створени фискални простор искористи, између осталог, и за повећање плата у јавном сектору у 2021. години. Када се каже „јавни сектор”, мисли се на државне органе, органе аутономне покрајине, органе јединица локалне самоуправе, друге органе и организације које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, јавне агенције и организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама, јавне службе које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, односно из доприноса за обавезно социјално осигурање и организације обавезног социјалног осигурања. На све те органе и организације односе се одредбе измена и допуна Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС” бр. 149/2020) и Закона о буџету Републике Србије за 2021. годину („Сл. гласник РС” бр. 149/2020), којима су утврђени проценти повећања основица за плате у јавним службама, односно конкретни износи основица за плате државних службеника и намештеника у току 2021. године.

У поменутом броју 1/2021 навели смо основице за плате које су у примени у јавном сектору од плате за децембар 2020. године. Међутим, за већи број буџетских корисника утврђено је даље повећање плата од плате за март 2021. године, о чему више детаља следи у наставку.

1 Основице за плате изабраних, постављених и запослених у органима и службама локалне власти

Сагласно ставу 58. члана 27е Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС” бр. 54/2009... и 149/2020), основице за обрачун и исплату плата изабраних, постављених и запослених лица у јединицама локалне самоуправе у 2021. години повећавају се:

- за 3,5% почев од плате за децембар 2020. године и
- за 5% у односу на основице из 2020. године (пре децембарске) – почев од плате за март 2021. године (што износи 1,4% у односу на претходно важеће основице, које се примењују почев од плате за децембар 2020. године).

На основу датих законских одредби Влада РС је Закључком 05 број 121-10894/2020 од 24. 12. 2020. године утврдила да основице за обрачун и исплату плата изабраних, постављених и запослених у органима и службама локалне власти у 2021. години износе:

4 Основице за обрачун плата код корисника буџетских средстава прописаних Законом о буџету за 2021. годину

Основице за обрачун плата одређених државних службеника и намештеника код корисника буџетских средстава утврђене су Законом о буџету Републике Србије за 2021. годину почев од плате за децембар 2020. године и од плате за март 2021. године, тако да износе:

ОПИС	НЕТО ОСНОВИЦА за плате почев од плате за децембар 2020. год.	НЕТО ОСНОВИЦА за плате почев од плате за МАРТ 2021. год.
1. Запослени у Пореској управи и Управи царина	22.814,73	23.145,38
2. Државни службеници и намештеници у Министарству унутрашњих послова и Министарству одбране	24.288,70	24.640,71
3. Лекари у заводима за извршење кривичних санкција	26.607,45	26.607,45
4. Државни службеници и намештеници у заводима за извршење кривичних санкција, судовима и тужилаштвима који су основани у складу са Законом о уређењу судова и Законом о јавном тужилаштву	23.843,04	24.188,59
5. Државни службеници и намештеници у судовима и тужилаштвима који у складу са посебним законом остварују право на плату у дуплом износу	21.675,48	21.989,61
6. Државни службеници и намештеници у Високом савету судства, Државном већу тужилаца и Државном правобранилаштву	22.550,46	22.877,27
7. Државни службеници и намештеници у Уставном суду	22.759,26	23.089,10
8. Функционери чија се плата према посебном закону директно или индиректно одређује према плати државних службеника на положају	20.453,93	20.750,36
9. Функционери чија се плата према посебном закону директно или индиректно одређује према плати судија	35.685,07	36.202,25
10. Државни службеници и намештеници (остали непоменути)	21.476,61	21.787,87
11. Судије, јавни тужиоци и заменици јавних тужилаца	37.816,26	38.364,32
12. Председник и судије Уставног суда	36.015,48	36.537,45

Плате наведених државних службеника и намештеника у 2021. години наставиће да се исплаћују према досадашњој регулативи, коју чине:

- 1) Закон о платама државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС” бр. 62/2006, 63/2006 – исправка, 115/2006 – исправка, 101/2007, 99/2010, 108/2013, 99/2014 и 95/2018) и
- 2) Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Сл. гласник РС” бр. 44/2008 (званични пречишћени текст), 2/2012, и 23/2018).

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства, пореза, буџетског рачуноводства, зарада, плата и других личних примања и пословних финансија. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у јавном и приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издвајамо: Рачуноводство, Порези, Буџетски корисници, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 900 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За прегледање и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Начин и поступак достављања података у Регистар запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава

Увод

Влада Републике Србије донела је **Уредбу о начину и поступку достављања података, као и о другим питањима у вези са достављањем података и вођењем Регистра запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава**, која је објављена у „Службеном гласнику РС” број 6/2021, а ступила је на снагу 30. 1. 2021. године (даље: Уредба). Том уредбом уређују се начин и поступак достављања података и друга питања у вези са вођењем Регистра запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава. Наиме, у складу са чланом 10. тачка 2) и чланом 25. Закона о Централном регистру обавезног социјалног осигурања („Сл. гласник РС” бр. 95/2018 и 91/2019 – даље: Закон), Централни регистар обавезног социјалног осигурања (даље: Централни регистар) од 1. јануара 2021. године води **Регистар запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава** (даље: Регистар), који представља скуп података о корисницима јавних средстава, података о запосленим, изабраним, именованим, постављеним и ангажованим лицима код корисника јавних средстава, као и о примањима тих лица. Практично, Регистар је електронска база података, која садржи:

- кадровске податке о запосленим, изабраним, постављеним и ангажованим лицима код корисника јавних средстава и
- финансијске податке о износу исплаћеном на име свих примања запослених, изабраних, постављених, односно ангажованих лица по месецима у којима је извршена исплата.

1 Који корисници јавних средстава достављају податке у Регистар

Према одредбама Закона и Уредбе, податке у Регистар достављају „**корисници јавних средстава**”. Тај појам је делимично одређен чланом 2. тачка 19) Закона, где је наведено да се **корисницима јавних средстава сматрају корисници у складу са законом којим се уређује буџетски систем**. У крајњем случају треба имати у виду члан 2. тачка 5) Закона о буџетском систему, који прописује да су **корисници јавних средстава**:

➤ директни (органи и организације Републике Србије, односно органи и службе локалне власти) и индиректни корисници буџетских средстава (правосудни органи, месне заједнице, установе основане од стране Републике Србије, односно локалне власти, над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања);

➤ корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање;

➤ јавна предузећа основана од стране Републике Србије, односно локалне власти, правна лица основана од стране тих јавних предузећа, правна лица над којима Република Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору, друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години;

➤ јавне агенције и организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама, с тим што се Народна банка Србије не сматра корисником јавних средстава у смислу наведеног закона.

2 Приступ Регистру

Имајући у виду да је Регистар веб-апликација, неопходно је да на рачунару корисника постоји инсталиран неки од веб-претраживача. Подржани веб-претраживачи су:

ЦРОСО, а из достављеног фајла преузимају се подаци о запослењу.

(2) Пријава за одређени идентификациони број лица и ПИБ не постоји, али постоји пореска пријава. Кориснику се изриче упозорење и могућност да кроз кориснички интерфејс унесе податке о лицу и кадровске податке. Ти подаци ће бити ажурирани касније, када систем преузме податке о лицу из ЦРОСО.

(3) Пријава за одређени идентификациони број лица и ПИБ не постоји, а не постоји ни пореска пријава. Не креира се кадровска евиденција о поменутом лицу у систему и кориснику није омогућен унос података.

2) За ангажована лица по уговору могу се јавити следеће ситуације:

(1) Пријава за одређени идентификациони број лица и ПИБ постоји и подаци се преузимају из ЦРОСО, а из достављеног фајла преузимају се подаци о врсти уговора и статусу лица (привремено-повремени послови, основ осигурања 113, 114 и 121).

(2) Пријава за одређени идентификациони број лица и ПИБ не постоји, али постоји пореска пријава. Подаци се преузимају из достављеног фајла.

(3) Пријава за одређени идентификациони број лица и ПИБ не постоји, а не постоји ни пореска пријава. Не креира се кадровска евиденција о ангажованом лицу и кориснику није омогућен унос података.

3) Кад су у питању лица ангажована преко задруге, сви подаци преузимају се из достављеног фајла.

6 Новчане казне за прекршаје

Према члану 43. Закона, новчаном казном у износу од 50.000,00 до 2.000.000,00 динара казниће се за прекршај корисник јавних средстава – правно лице уколико не достави податке у Регистар које је прописао члан 26. Закона, и то у року који је прописан чланом 27. (до 10. у месецу за претходни месец), или уколико не достави тачне податке. Новчаном казном у износу од 5.000,00 до 150.000,00 динара казниће се за исте прекршаје одговорно лице корисника јавних средстава, при чему то одговорно лице може да буде министар за министарство, надлежни покрајински секретар за покрајински секретаријат, градоначелник за град, председник општине за општину, директор за јавно предузеће, односно руководиоца правног лица – корисника јавних средстава.

Закључак

Сва обавештења везана за Регистар корисници могу да добију на веб-страници Централног регистра обавезног социјалног осигурања, у делу под називом „Регистар запослених” – http://www.croso.gov.rs/cir/Aktuelnosti/Vesti_korisnici_budzeta/, док се за питања и информације могу обратити преко мејл адресе regzap@croso.rs.

ПС

Електронски часопис ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ”, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Наменен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издвајамо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар правних аката” и „Регистар прописа”.

Тренутно се у издању налази преко 1.100 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњим бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За више информација и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Календар пореских и других обавеза за март 2021. године

Закон о акцизама			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акције на електричну енергију за крајњу потрошњу			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акције на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акције на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе			
Опис	Период	Рок	Основ
Достављање податка о залихама одређених нискоалкохолних пића на последњи дан у месецу	1. 2 – 28. 2. 2021.	10. 3. 2021.	Произвођачи нискоалкохолних пића који на дан 31. децембра 2015. године имају произведена нискоалкохолна пића која садрже више од 1,2% вол алкохола, а највише до 5% вол алкохола, дужни су да надлежној организационој јединици Пореске управе достављају податак о стању залиха нискоалкохолних пића пописаних на последњи дан у месецу, до утрошка тих залиха
Достављање података о стању залиха кафе на последњи дан у месецу	1. 2 – 28. 2. 2021.	10. 3. 2021.	Лице које се на дан 31. децембра 2017. године бави прерадом, пржењем, паковањем, као и другим са њима повезаним радњама које се врше у сврху производње кафе, дужно је да надлежној организационој јединици Пореске управе доставља податак о стању залиха кафе на последњи дан у месецу, и то за сваки месец, до утрошка пописаних залиха
Подношење пореске пријаве ПП ОА за обрачунату акцизу и ПП ОАЕЛ	1. 2 – 28. 2. 2021.	15. 3. 2021.	Обвезник акције дужан је да пореску пријаву за обрачун акције поднесе у року од 15 дана по истеку месеца за тај месец, односно по истеку месеца у којем се врши читавање
Плаћање акције	16. 2 – 28. 2. 2021. 1. 3 – 15. 3. 2021.	15. 3. 2021. 31. 3. 2021.	Уплата акције обрачунате за периоде
Захтев за рефакцију плаћене акције на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора, на обрасцу РЕФ-Г	1. 2 – 28. 2. 2021.	Најраније 20. 3. 2021.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефакцију плаћене акције на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефакцију плаћене акције на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије, на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 2 – 28. 2. 2021.	Најраније 20. 3. 2021.	Рефакцију плаћене акције остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефакцију плаћене акције на деривате нафте који се користе за индустријске сврхе, на обрасцу РЕФ-И	1. 2 – 28. 2. 2021.	Најраније 20. 3. 2021.	Рефакцију плаћене акције остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво за индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа

Закон о порезима на имовину			
Опис	Период	Рок	Основ
Порез на имовину пореског обвезника који води пословне књиге	2021. година	31. 3. 2021.	Порески обвезник који води пословне књиге и који је поднео пореску пријаву за имовину коју стекне, започне или престане да користи у току године, дужан је да до 31. марта сваке пореске године поднесе пореску пријаву са утврђеним порезом за ту годину

Закон о угоститељству			
Ойис	Период	Рок	Основ
Боравишна такса	1. 2 – 28. 2. 2021.	5. 3. 2021.	Боравишну таксу за сваки дан боравка у угоститељском објекту плаћа корисник услуге смештаја. Средства од наплаћене боравишне таксе уплаћује давалац смештаја

Закон о пореском поступку и пореској администрацији			
Ойис	Период	Рок	Основ
Појединачна пореска пријава за порез по одбитку	1. 2 – 28. 2. 2021.	Пре сваке исплате прихода током месеца	Порески обвезник, односно порески платилац подноси у електронском облику Пореској управи појединачну пореску пријаву за порезе по одбитку пре сваке исплате прихода на које се обрачунава и плаћа порез по одбитку, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање када се ти доприноси плаћају без исплате зараде

Закон о порезу на премије неживотних осигурања				
Правилник о начину обрачунавања, садржини и начину вођења евиденције, облику и садржини пореске пријаве пореза на премије неживотних осигурања				
Ойис	Период	Рок	Основ	Ойис
Подношење обрасца ПП-ППНО за порез на премије неживотног осигурања	1. 2 – 28. 2. 2021.	10. 3. 2021.	5% од укупне премије осигурања утврђене уговором	Друштво за осигурање је порески обвезник пореза на премије неживотног осигурања. Образац ПП-ППНО подноси се без обзира на то да ли постоји обавеза плаћања за тај месец, а саставља се на основу закључених уговора о неживотном осигурању

Закон о порезу на добит правних лица			
Ойис	Период	Рок	Основ
Месечна аконтација пореза на добит правних лица	1. 2 – 28. 2. 2021.	15. 3. 2021.	На основу пореске пријаве за претходну годину, односно претходни порески период, или на основу месечне аконтације из последњег месеца претходног пореског периода
Подношење пријаве на обрасцу ПДПО/С	у року од 3 дана од исплате		Резидентни обвезник који откупљује секундарне сировине и отпад од резидентног, односно нерезидентног правног лица, дужан је да приликом исплате накнаде тим лицима најкасније у року од три дана од дана исплате обрачуна, обустави и на прописани рачун уплати порез по одбитку, као и да поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу. Пријава се подноси на обрасцу ПДПО/С

Закон о порезу на додату вредност			
Уредба о критеријумима на основу којих се утврђује шта се, у смислу Закона о порезу на додату вредност, сматра претежним прометом добара у иностранство			
Правилник о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ			
Ойис	Период	Рок	Основ
Подношење и плаћање ПДВ-а за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а, на обрасцима ПОПДВ и ПП ПДВ	1. 2 – 28. 2. 2021.	10. 3. 2021.	Пореску пријаву ПДВ дужни су да поднесу и порески дужници који нису обвезници ПДВ-а у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза
Подношење ПОПДВ и ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни порески период, као и за обвезника из члана 36а Закона	1. 2 – 28. 2. 2021.	15. 3. 2021.	Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ јесте календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а Закона
Подношење захтева за рефакцију пореза на додату вредност од стране традиционалних цркава и верских заједница		октобар–децембар 2020.	Шездесет дана од истека календарског тромесечја у ком су добра и услуге набављене у Републици или извршен увоз добара у Републику

Чланом 80. став 5. Закона о ошћем ујравном йосћуйку („Сл. гласник РС”, бр. 18/2016; аушенично шумачење – 95/2018) йроисано је да, ако йоследњи дан рока йада на дан када ојан не ради, рок исћиче кад йрошекне йрви наредни радни дан.

Актуелни статистички подаци на дан 25. 2. 2021. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Децембар 2019. године	25. 2. 2020.	82.257,00	59.772,00
Јануар 2020. године	25. 3. 2020.	82.836,00	59.941,00
Фебруар 2020. године	27. 4. 2020.	80.288,00	58.132,00
Март 2020. године	26. 5. 2020.	82.320,00	59.681,00
Април 2020. године	25. 6. 2020.	81.486,00	58.932,00
Мај 2020. године	24. 7. 2020.	81.464,00	58.892,00
Јун 2020. године	25. 8. 2020.	82.572,00	59.740,00
Јул 2020. године	25. 9. 2020.	83.016,00	60.029,00
Август 2020. године	26. 10. 2020.	80.901,00	58.513,00
Септембар 2020. године	25. 11. 2020.	82.515,00	59.698,00
Октобар 2020. године	25. 12. 2020.	83.106,00	60.109,00
Новембар 2020. године	25. 1. 2021.	84.201,00	60.926,00
Децембар 2020. године	25. 2. 2021.	90.849,00	66.092,00

1.1 Петоструки износ просечне месечне зараде за децембар – примена у сврху обрачуна пореске амортизације у обрасцу ОА

Петоструки износ просечне месечне зараде за децембар 2020. године износи 454.245.

Уколико је податак о неотписаној вредност затечених средстава на крају 2020. године, утврђен у колони 8 обрасца ОА, нижи од петоструког износа просечне месечне зараде за децембар 2020. године према објављеном податку Завода за статистику, тај податак своди се на нулу тако што се обрачуната амортизација из колоне 7 увећа за износ неотписане вредности из колоне 8 (цео износ неотписане вредности признаје се као расход периода).

Приликом попуњавања обрасца ОА у електронској форми ово се постиже тако што се у колону 6 уписује стопа 100% (у том случају укупан салдо групе са колоне 5 уједно је признат као износ амортизације у колони 7, чиме се податак у колони 8 своди на нулу).

Дакле, са петоструким износом просечне месечне зараде за децембар 2020. године упоређује се неотписана вредност из колоне 8, па ако је износ из колоне 8 мањи, у колону 6 уписује се стопа 100%.

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2021. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	16,65%	36,55%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	11,50%	25,50%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **28.402 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2021. године, а важиће до 31. децембра 2021. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **405.750 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2021. године, а важиће до 31. децембра 2021. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2021. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец
Јануар	168	183,93	30.900,24
Фебруар	160	183,93	29.428,80
Март	184	183,93	33.843,12
Април	176	183,93	32.371,68
Мај	168	183,93	30.900,24
Јун	176	183,93	32.371,68
Јул	176	183,93	32.371,68
Август	176	183,93	32.371,68
Септембар	176	183,93	32.371,68
Октобар	168	183,93	30.900,24
Новембар	176	183,93	32.371,68
Децембар	184	183,93	33.843,12

НЕОПОРЕЗИВИ ИЗНОСИ ПРИМАЊА – од 1. фебруара 2021. године до 31. јануара 2022. године			
ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН	Члан ЗПДГ
1	2	3	
ОТПРЕМНИНА при отказу уговора о раду вишку запослених због технолошких, економских или организационих промена (по чл. 158. и 159. Закона о раду)	Исплаћује се у висини утврђеној општим актом, а не може бити нижа од збира трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада у радном односу код послодавца код кога остварује право на отпремнину. Зарадом се сматра просечна месечна зарада запосленог исплаћена за последња три месеца која претходе месецу у којем се исплаћује отпремнина	Неопорезиво до најнижих износа исплате по годинама рада из претходне колоне. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 19)
ЗАЈАМ који послодавац исплаћује запосленима	Исплаћује се у висини и према условима утврђеним општим актом код послодавца	Не опорезује се ако се отплаћује у складу са планом отплате	
СТИМУЛАТИВНЕ ОТПРЕМНИНЕ при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду	
ПОКЛОНИ ДЕЦИ ЗАПОСЛЕНИХ ДО 15 ГОДИНА СТАРОСТИ ПОВОДОМ НОВЕ ГОДИНЕ И БОЖИЋА	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца	Неопорезиво до 10.100 дин. по једном детету, док исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде	Члан 18. став 1. тачка 8)
НАГРАДЕ и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до 13.420 динара годишње, остварено код једног послодавца. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 85. став 1. тачка 11)
СОЛИДАРНА ПОМОЋ за случај рођења детета	Неопорезиво до висине просечне зараде исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, по новорођеном детету	Просечна зарада за месец децембар 2020. године објављена је 25. 2. 2021. и износи 90.849 динара. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 12)
Накнада за ИСХРАНУ – хранарине спортистима аматерима	Спортистима аматерима исплаћују аматерски спортски клубови у складу са законом којим се уређује спорт	Неопорезиво до 10.100 динара месечно. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 13)
НОВЧАНА ПОМОЋ ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА која нису запослена код даваоца, која не представља еквивалент за неки њихов рад, односно противуслугу или противчинидбу за неку њихову активност у односу на даваоца		Неопорезиво до 13.420 динара годишње, остварено од једног исплатиоца. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 30)
НАКНАДА ТРОШКОВА БОРАВКА физичким лицима која учествују у програмима Европске уније и других међународних организација у области образовања, обука, спорта, рада са младима, науке, истраживања и иновација	Исплаћене у складу са наведеним програмима	Неопорезиво до 103.225 динара на месечном нивоу. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 31)
ПРЕМИЈЕ за додатно добровољно пензијско осигурање и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд и премије за добровољно здравствено осигурање, које послодавац уплаћује за запослене		Плаћа се порез на зараде (10%) и социјални доприноси (и из накнаде и на накнаду) на износ преко 6.062,00 нето. На износ до 6.062,00 динара не плаћају се ни порез ни доприноси	Чланови 146 и 21а
ПРЕМИЈЕ за неживотно колективно осигурање од последица незгода, колективно осигурање за случај тежих болести и хируршких интервенција и колективно осигурање живота за случај смрти запосленог услед болести	Такве уплате немају карактер зараде по Закону о раду, па се не плаћају социјални доприноси	Укупан износ је неопорезив уколико послодавац плаћа за све запослене	Члан 146

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси: НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА